

תפ"ח 1035/04 - מדינת ישראל נגד מוחמד ענבתאוי, עלא מוסא, אחמד עבד אל חמיד, פלוני, יוסף מוסא

בית המשפט המחוזי בנצרת

04 מרץ 2015

תפ"ח 1035-04 מדינת ישראל נ' פלוני ואח'

בפני כב' הנשיא (בפועל) ד"ר אברהם אברהם כב' סגן נשיא בנימין ארבל כב' השופט
יונתן אברהם

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. מוחמד ענבתאוי

2. עלא מוסא

3. אחמד עבד אל חמיד

4. פלוני

5. יוסף מוסא

נוכחים:

בשם המאשימה עו"ד יעל כוכבי

בשם הנאשם מס' 1 עו"ד פלדמן

הנאשם 1 באמצעות שב"ס

הכרעת דין משלימה

(נאשם מס' 1)

כב' הנשיא (בפועל) ד"ר אברהם אברהם:

מבוא

1. ביום 28.7.2003 נמצאה גופתו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל, לאחר חיפושים שנערכו מיום שנעדר, 24.7.2003. לאחר חקירה הוגש כתב אישום נגד שלושה: טארק נוג'ידאת, יוסף סבייח ושריף עיד. בהגשת כתב האישום עמוד 1

נסמכה המאשימה על הודאת הנאשם נוג'דאת, כאשר בין גורמי החקירה, משמע השב"כ והמשטרה, נתגלעה מחלוקת, ובעוד שהשב"כ סבר כי אין לסמוך על ההודאה, המשטרה והפרקליטות סברו כי יש מקום להבאת ההכרעה לפתחו של בית המשפט.

2. ביום א', 18.4.2004, בעוד המשפט מתנהל, ארע אירוע בצומת בית רימון, בו ירו מספר אנשים מן המארב לעבר ג'יפ של מג"ב. בעקבות כך התפתחו חילופי יריות, במהלכם נפצע אחד מן האורבים (הנאשם מס' 2, ולהלן אכנהו **מוסא**), ואורב אחר נהרג, מוחמד ח'טיב שמו (להלן אכנהו **ח'טיב**). בעקבות האירוע נסתבר, כי הנשק ממנו ירה ח'טיב הוא נשקו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל. מכאן ואילך התפתחה חקירה, שהוליכה למעצרו של הנאשם מס' 1 (להלן **הנאשם**), יחד עם ארבעה נוספים ובהם מוסא הנ"ל.

בעקבות הדברים הללו הואשמו הנאשם וארבעת חבריו בעבירות שונות שעניינן פעילות אלימה שעשו במסגרת התארגנות, שנועדה לפגוע, בין היתר, באנשי כוחות הבטחון, ובכלל זה נעשו ניסיונות לחוטפם על מנת לרוצחם. נוסף על כך הואשם הנאשם בחטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל.

3. כל הנאשמים, לבד מן הנאשם שלפנינו, הודו באשר יוחס להם, הורשעו ונענשו. הנאשם, שבמהלך חקירתו הודה במעורבותו בפעילות החבורה, כמו גם באירוע רציחתו של החייל המנוח, התכחש לכל אשר הודה בו בחקירה. לכן שמע בית המשפט (במותב שבראשו עמד כב' הנשיא מנחם בן-דוד, ולצדו כב' סגן הנשיא ניסים ממן, ואנוכי) ראיות, וסופו של יום הרשיע את הנאשם בכל אשר יוחס לו. בגין רציחת החייל נגזר דינו למאסר עולם. על העבירות האחרות נגזרו עליו עוד 25 שנות מאסר, 15 מהן במצטבר למאסר העולם.

4. הכרעת הדין הנ"ל ניתנה לאחר שהמאשימה הגישה את סיכום טענותיה, ובלא שהנאשם הניח לפנינו את סיכום טענותיו, חרף ארכות אינספור שניתנו לו.

5. הנאשם ערער על פסק הדין לבית המשפט העליון, ובין היתר טען, כי הכרעת הדין ניתנה בלא שטען את טענותיו. בפסק דינו קבע בית המשפט העליון את הדרך בה היה עלינו ללכת משלא קיים הסניגור אחר הוראותינו, ולכן ציווה כך (סעיף 10 לפסק הדין):

"הייתי מציע לחברי לקבל את הערעור באופן הבא:

- (א) **פסק הדין שניתן בבית משפט קמא יותר על כנו, אך התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי. נשיא בית המשפט המחוזי יקבע את זהות שני חברי המותב הנוספים [כיוון שבינתיים פרשו לגמלאות כב' הנשיא בן-דוד וסגן הנשיא ממן - א.א.]. המותב יקבע דיון לשמיעת סיכומים בעל פה. בדיון זה, יתייחסו הצדדים לנקודות שבהן התמקד הסניגור בדיון בפנינו: (1) האם התקיים היסוד הנפשי הנדרש בעבירת הרצח, תוך התייחסות למשמעות ההודאות שהתקבלו ו-(2) האם ישנן ראיות לחיזוק ביחס לביצוע העבירות האחרות שבהן הורשע המערער.**
- (ב) **לאחר שמיעת הסיכומים, בית משפט קמא ייתן הכרעת דין משלימה, בגדרה ינמק האם יש מקום לשנות מהכרעת הדין הקודמת ובאיזה אופן.**
- (ג) **בהתאם להכרעת הדין המשלימה, יתקיים דיון בפני בית משפט קמא בעניין הטיעונים לעונש.**

(ד) לאחר שלב זה, יקבע בית משפט קמא אם יש מקום להקל בגזר הדין של המערער או להשאירו על כנו.

6. בעקבות החלטה זו שב, אפוא, עניינו של הנאשם לפתחנו. בהחלטה מיום 15.9.2015 הוריתי, כי הואיל והמאשימה כבר נתנה, בשעתה, את סיכום טענותיה, יקדים הנאשם ויגיש סיכום טענותיו בכתב. נוסף על כך נקבע דיון לשמיעת טיעונים על-פה ביום 11.2.2015, שאז השמיעה ב"כ המאשימה את דבריה, ואחריה השמיע הסניגור את טיעונו.

7. במהלך טיעוניו השמיע הסניגור המלומד טענה, לפיה הוא מופתע מטענות אלה ואחרות שבאו מפי ב"כ המאשימה במהלך הדיון, כאלו שלא הועלו בסיכום טענותיה דאז. בית המשפט עצר את הדיון והציע לסניגור לדחותו, על מנת שיהא בידו להכין עצמו לתשובה הולמת לטענות המאשימה. אלא שהסניגור דחה את ההצעה וביקש להמשיך בטיעון כשהוא מוסיף כי אין הוא צריך לדחייה, והוא, מכל מקום, מתנגד לטענותיה לגופן, בין היתר כיוון שלא הועלו מפייה בסיכום טענותיה דאז.

חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל

8. את הדיון אחלק לשניים, כפי שעשו בעלי הדין בטיעוניהם, ולפי שהנחה בית המשפט העליון. החלק הראשון יתייחס לעבירת הרצח. בחלק השני אתן את דעתי לשאר העבירות.

9. ככל הנוגע לעבירת הרצח, המחלוקת שנתגלעה בין הצדדים מתמקדת במשמעות שיש ליתן להודאותיו של הנאשם, כאשר הנאשם מבקש ליטול מתוך דברים המלמדים כי מעולם לא התכוון להמית את החייל, בעוד שהמאשימה סבורה, כי תמונת המצב הנלמדת מן ההודאות מבססת היטב כוונה שכזו, מה גם שהנאשם אינו רשאי להסתמך על דברים מתוך הודאותיו הפועלים לזכותו, כיוון שבעדותו בבית המשפט התכחש התכחשות גורפת לכל מעורבות באירוע הרצח.

10. על מנת להכריע במחלוקת זו אקדים ואפרוש את הודעותיו/הודאותיו של הנאשם. טרם אעשה כן אתן תיאור קצר של הודאותיו של שותפו מוסא, שנעצר באירוע הירי בו הוא נורה ונפצע, וסמוך לאחר מכן החל מוסר גירסה לחוקריו. הודאותיו של מוסא חשיבות רבה להן בהבנת הודאותיו של הנאשם, שהתפתחו, בין היתר, על רקע הידיעות שנמסרו מפיו של מוסא.

חקירתו של מוסא

11. בחקירותיו סיפר מוסא לחוקריו אודות פעילותה של חבורה החבלה, פעילות שהגיעה לשיאה בחטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל על ידי ח'טיב והנאשם, והמשיכה גם לאחר הרצח.

מוסא סיפר לחוקריו, כי תחילה התארגנה החבורה כקבוצה פוליטית, בה חברו הוא, ח'טיב והנאשם. תחילת הפעילות היתה בהפצת כרוזים, ובמהרה התפתחה ליידי בקבוקי תבערה. אחר כך עלה הרעיון להשיג נשק באמצעות חטיפת חייל ונטילת נשקו. בין לבין גם ייצרו חברי הקבוצה נשק מאולתר ועשו בו שימוש. אחר כך באו ניסיונות לחטוף חיילים, כאשר השלושה יצאו במכונית לצמתיים ושאר מקומות כשהם תרים אחר חיילים, על מנת לחוטפם וליטול את נשקם ואחר כך לרוצחם. אחר כך בא אירוע הרצח של החייל אולג שייחט ז"ל, שמוסא לא היה שותף לו ולא ידע

אודותיו אלא יומיים לפני מעצרו. וגם אחרי הרצח יצאו השלושה מספר פעמים לנסיעות, בחיפוש אחר חיילים לשם חטיפתם ורציחתם, כמו גם מספר מקרים של ידיו בקבוקי תבערה (ראו נא בעיקר: **ת266, ת94, ת95, ת295, ת99, ת148, ת149, ת153, ת156**, על פי סדרם הכרונולוגי).

12. מתוך הודעות/הודאות אלה שנגבו ממוסא אדגיש נקודות אחדות, והרי הן בעלות חשיבות בכל הנוגע לנאשם ולהבנת ההתפתחות בהודאותיו והמשמעות שיש ליתן להן:

13. מוסא מספר על פגישה שנתקיימה בין השלושה **ביום א' האחרון** (18.04.2004), בערבו אירע פיגוע הירי מן המארב בצוצת בית רימון. ח'טיב התקשר למוסא ואמר לו כי רצונו להראות לו משהו (כשכוונתו, כך נסתבר אחר כך, היתה לנשקו של החייל). מוסא הגיע לח'טיב, ומשם פנו השניים להיפגש עם הנאשם. בפגישה זו סיפר ח'טיב למוסא, כי הוא והנאשם רצחו את החייל (אולג שייחט ז"ל). לשמע הדברים כעס הנאשם על ח'טיב ושאלו מדוע הוא מספר כך למוסא, שהרי הדבר צריך היה להישאר ביניהם (בין ח'טיב לנאשם). אלא שח'טיב המשיך וסיפר כיצד הוא והנאשם אספו את החייל במכונית הסובארו של הנאשם, כשהאחרון נוהג במכונית והחייל במושב שלידי, וח'טיב יושב במושב שמאחורי החייל. בשלב כלשהו של הנסיעה הם סטו מן הדרך, שאז החל ח'טיב חונק את החייל מאחור. בשלב זה הצטרף הנאשם לתיאור וסיפר למוסא כיצד התנועע החייל עם חניקתו, חניקה שארעה תוך כדי נסיעה, והדבר גרם להסטת הגה המכונית, וזו נעצרה. מוסא מתאר עוד, כי השניים סיפרו לו כי את חפציו של החייל הם שרפו, ואת הנשק הסתירו. הנאשם שאל את ח'טיב האם הנשק עודו באותו מקום המסתור, וזה השיב לו בחיוב.

14. באותה פגישה ביקש ח'טיב כי השלושה ייצאו לפיגוע ירי באמצעות נשקו של החייל. מוסא מספר, כי הנאשם לא התנגד לפעולה, אך ביקש לדחותה ביומיים שלושה, כיוון שזמן מה קודם לכן הגיע אליו אביו של ח'טיב וכעס עליו, והוא, משמע הנאשם, הביע חשש כי אם תצא הפעולה לפועל ממש עכשיו, עשוי אביו של ח'טיב לקשר בין הדברים. הנאשם גם הציע, כי הפעולה לא תיעשה בצומת בית רימון, בשל הנוכחות המשטרתית המוגברת שם, כי אם במקום אחר. אלא שח'טיב התעקש לצאת לפעולה מיד, ולבצעה בצומת בית רימון בשל הקרבה למקום מגוריהם, כפר כנא. כך יצא, שח'טיב ומוסא יצאו לבדם לפיגוע הירי (בו כאמור נפצע מוסא, וח'טיב מצא את מותו).

15. חשוב עוד לומר, כי בתיאוריו מספר מוסא לחוקריו, כי תכלית יציאותיהם של השלושה בניסיונותיהם לחטוף חיילים היתה **לרצוח** את החיילים ולטול את נשקם, כאשר התכנון היה, כי מוסא ינהג במכונית, ח'טיב והנאשם ישבו מאחור, וכאשר יאסוף החייל יחנוק אותו ח'טיב מאחור והנאשם יטול את נשקו. תכלית זו של המתת החייל היתה חלק בלתי נפרד מן התכנון, כך עולה במפורש מדבריו של מוסא לכל אורך חקירותיו, והכוונה להמית היתה גם אצל הנאשם, כאשר את מעשה הרצח תכנן ח'טיב לעשות בין באמצעות סכין ובין על ידי חניקה באמצעות כבל בלם של אופניים.

ועוד מספר מוסא, כי בכל יציאותיהם בניסיון לחטוף חיילים (לפני ואחרי רצח החייל אולג שייחט ז"ל) יצאו השלושה כאשר ח'טיב מצויד בסכין, אותה ראה גם הנאשם וידע את תכליתה, כיוון שח'טיב הסביר לחבריו, כי באמצעות סכין זו הוא מתכוון לשחוט את החייל. בפעולות היציאה האחרונות הביא עמו ח'טיב כבל בלם של אופניים, והדגים לשני חבריו, מוסא והנאשם, כיצד יחנוק את החייל אותו הם יאספו, כשהוא מותח בשתי ידיו את הכבל, לשם המחשה.

אלו הן, בתמצית רבה, הודאותיו של מוסא, ומכאן להודאותיו של הנאשם.

תולדות חקירתו של הנאשם

16. פיגוע הירי בצומת בית רימון ארע, כאמור, ביום 18.04.2004, ובמהלכו נהרג ח'טיב ונפצע מוסא. בעקבות זאת נעצר הנאשם, בלילה שבין 18 ל-19 באפריל 2004, ותגובתו למעצרו היתה: "אין לי מה להגיד" (ת4).

17. בחקירתו הראשונה מיום 19.04.2004 שעה 05:45 (זכ"ד ת244) נשאל הנאשם מיהם חבריו, והוא מציין שמות אחדים, ביניהם לא מופיעים שמותיהם של מוסא וח'טיב. חוקריו מטיחים בפניו כי החסיר שמות, והוא משיב כי אין לו חברים נוספים. הוא גם מתכחש כי נפגש עם משהו ביום א' האחרון. בהמשך מציין הנאשם, כי שמע מן המשטרה על ירי לעבר כביש שנעשה על ידי שניים (משמע אותו פיגוע ירי הנזכר מעלה), אך אין הוא יודע על כך דבר. הוא נשאל מיהם השניים, והוא משיב מוסא וח'טיב, שאין הוא מכירם אישית. אלא שמאחר יותר באותה חקירה, לאחר שמקשים עליו חוקריו, הוא מאשר כי את ח'טיב הוא מכיר **מימי בית הספר**. אחר כך נשאל הנאשם מתי נפגש לאחרונה עם ח'טיב והוא משיב: **לפני כשנה**. לאחר שהחוקר מקשה עליו אומר הנאשם, כי נפגש עם ח'טיב **אתמול**, ומייד משנה מדבריו ואומר: ביום שבת, כאשר ביקש מח'טיב למסור את הטלפון שלו לתיקון אצל מכרו (של ח'טיב). הנאשם נשאל עוד האם מוסא היה אצלו אי פעם, והוא משיב: **מעולם לא**. אלא שלאחר שהחוקר מקשה עליו הוא מאשר, כי מוסא היה אצלו פעם אחת, ואין הוא זוכר מתי ארע הדבר.

18. החקירה הבאה מתקיימת בשעה 10:45 של אותו יום (19.04.2004, זכ"ד ת286), ובה נמסר לנאשם כי חבריו הודו ומסרו גירסאות, לפיהן הוא היה חבר בחוליה שעסקה בפעילות אלימה, אלא שהנאשם מתעקש להכחיש כי נטל חלק באיזו שהיא פעילות לא חוקית.

19. באותו יום (19.04.2004 שעה 15:00) ממשיכה חקירתו של הנאשם (זכ"ד ת287), והוא נותר בהתכחשותו לכל מעורבות בפלילים, אף שחוקריו מצינים בפניו כי חבריו הודו. בהמשך נשאל הנאשם אם יצא לאחרונה עם ח'טיב ומוסא, והוא משיב כי יצא איתם פעמים רבות למסעדה. הוא נשאל על מה דיברו, והוא משיב: על דברים של מה בכך, בלא שהזכירו כל פעילות בלתי חוקית.

20. בשעת לילה של אותו יום (19.04.2004 שעה 22:35, זכ"ד ת285) שב הנאשם ונחקר, ולכל אורך החקירה הוא מתעקש לומר כי הינו חף מכל פשע, אף שחוקריו מטיחים בפניו, כי חבריו כבר הודו ומסרו פרטים רבים על מעשי העבירה שביצעו, יחד עמו.

21. ביום המחרת (20.04.2004 שעה 10:00, זכ"ד ת313) נחקר שוב הנאשם, והוא חוזר על טענתו לחפות מוחלטת. הוא מתריס בפני חוקריו, כי אין בידיהם כל הוכחה לטענותיהם כלפיו, וכי לא יוכלו להוכיח נגדו דבר. אגב כך הוא אומר לחוקרים, כי ח'טיב ומוסא הם "חצי חברים שלו", משמע "הם לא חברים הכי טובים שלו", אף שבחקירה קודמת מסר, כפי שראינו, כי בין השלושה היכרות רבה, המגעת כדי מפגשים תכופים במסעדות, כאשר את ח'טיב הוא מכיר עוד מימי בית הספר.

22. בשעת אחר-צהרים של אותו יום (20.04.2004 שעה 16:15, זכ"ד ת245) שב הנאשם להיחקר. בתחילת החקירה הוא ממשיך בהתכחשותו. חוקריו מציגים בפניו זכ"ד המתעד את חקירתו של מוסא מיום אתמול, בה מספר מוסא אודות ידיו בקבוקי תבערה ואודות רצח החייל, ובתוכם שרטוטים ששרטט מוסא להמחשת אירועי היידוי, אלא שהנאשם ממשיך בהתכחשותו ואומר, אולי מוסא לא אמר את הדברים, ואם אמר, שמא אמר בשל כך שהוכה. מייד אחר כך "נשבר" הנאשם, ככל הנראה נוכח הדברים שהוצגו בפניו מפי מוסא, והוא אומר לחוקריו כי הוא "יספר הכל", אך מבקש כי הדבר יעשה למחרת. לאחר שהחוקרים מתעקשים כי ימסור לכל הפחות ראשי פרקים של הדברים, הוא מספר על 3-4 מקרים של ידיו בקבוקי תבערה על מכוניות באזור בית רימון. עם זאת הוא מתכחש לקיומו של ארגון

שבמסגרתו פעלו. הוא מתכחש גם לכל ידיעה אודות נשק או רצח של חייל. אחר כך הוא נשאל מי רצח את החייל והוא משיב כי ח'טיב רצח. הוא אומר, כי לפני חודשיים-שלושה סיפר לו ח'טיב כי רצח חייל, יחד עם אדם אחד או שניים, ובהמשך מתקן, כי עשה זאת עם אדם אחד, שאינו מוסא. הוא מספר כי הנשק מצוי אצל ח'טיב.

משמוסרים לו החוקרים, כי מוסא סיפר כי גם הוא, משמע הנאשם, השתתף ברצח, הוא מתכחש לכך. הוא ממשיך ומספר, כי בפגישה שנתקיימה בינו לבין ח'טיב ומוסא ביום א' האחרון, סיפר ח'טיב למוסא כי הוא והנאשם רצחו חייל, והוא (הנאשם) שאל את ח'טיב מדוע הוא מספר עליו כך למוסא.

בהמשך מאשר הנאשם כי היה [חבר] ב"תנועה", אך מתכחש לכל קשר לרצח החייל. הוא גם מכחיש כי נכח באירוע הרצח. אלא שמיד אחר כך ממשיכה הגירסה ומתפתחת, והוא מאשר כי היה נוכח באירוע הרצח, קצח אותו ביצע ח'טיב. הוא מספר עוד, כי לאחר הרצח הוטמן נשקו של החייל בחלק המזרחי של הכפר, באזור המכונה ביר כבשאנה.

23. בערבו של אותו יום (20.04.2004 שעה 22:20, תמליל ת246א) אומר הנאשם לחוקריו, כי החליט "לספר את כל מה שהיה", אך מבקש כי הדבר ידחה למחרת, על מנת שיוכל "לסדר את מחשבותיו". הם מבקשים ממנו לתת בכל זאת ראשי פרקים, והוא מספר על ארבעה מקרים של ידיו בקבוקי תבערה לעבר ארבע מכונות, יחד עם מוסא וח'טיב. אחר כך הוא מספר, כי הוא וח'טיב השתתפו ברצח החייל. הוא נשאל "את מי רצחתם?" (משמע לשון רבים, ח'טיב והנאשם) והוא עונה "את החייל". הוא מוסר עוד, כי הם קברו את הנשק (של החייל) במזרח הכפר, באזור ביר כבשאנה. הוא נשאל מה היתה מטרת רציחתו של החייל ומשיב: "לא ידוע לי", "כך, סתם". הנאשם מציין עוד, כי בחטיפת החייל עשו הוא וח'טיב שימוש במכונות של אחיו (של הנאשם), סובארו בצבע כחול.

בהמשכה של חקירה זו מתוודה הנאשם (20.04.2004 שעה 22:20, זכ"ד ת314), כי הוא וחבריו, מוסא וח'טיב, ידו בקבוקי תבערה על ארבעה כלי רכב. הוא נשאל מי השתתף ברצח החייל ומשיב, כי עשה זאת יחד עם ח'טיב. הוא מוסיף עוד, כי הוא וחברו הסתירו את נשקו של החייל בביר כבשאנה. כאשר נשאל מדוע רצחו את החייל השיב: "סתם כך". וכשנשאל האם היתה להם מטרה כלשהי (במעשה הרצח) הוא משיב "כי כך בא להם [משמע לנו, לי ולח'טיב] בראש".

24. אם כן, בחקירה מיום 20.04.2004 הבטיח הנאשם לחוקריו, כי ביום המחרת יספר להם "הכל" לאחר שיסדר את מחשבותיו. ואכן, בחקירה שנתקיימה ביום המחרת, 21.04.2004, שרטט הנאשם, לראשונה, תמונה מפורטת, בה תיאר את ההתארגנות מושא כתב האישום, שהחלה בתליית דגלי פלסטין והמשיכה בידי אבנים על כלי רכב, ידיו בקבוקי תבערה, ניסיונות לחטוף חיילים על מנת ליטול מהם את נשקם, ולבסוף חטיפתו ורציחתו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל. בשל חשיבותם של הדברים אביא עתה פירוט מה של הדברים (זכ"ד ת247 מיום 21.04.2004 שעה 08:35):

הנאשם מספר לחוקריו, כי ח'טיב למד עמו באותה כיתה בבית הספר, וכך התיידדו. בכיתה י' נפרדו דרכיהם, ובשנת 2002 הם נפגשו שוב, שאז הציעו לו ח'טיב ומוסא להקים חבורה, שתעסוק בחלוקת כרוזים ודגלים, ובהסתה. מאז הם נפגשו תכופות, על מנת לתכנן את התארגנותם. פעולתם הראשונה היתה תליית דגל פלסטין ברחוב הראשי של כפר כנא. בחלוף חודש הם ידו אבנים על מכונית שנסעה בין צומת גולני לצומת המוביל. הוא מספר לחוקריו, כי כאשר פנו אליו השניים לראשונה הוא חשב כי מדובר בפעילות פוליטית, שלא תתרחב מעבר להפצת כרוזים ותליית דגלים. על כן הוא נשאל על ידי החוקר, האם אמר זאת לשני שותפיו לפעילות, והשיב כי לא אמר, כיוון שהתבייש.

הנאשם ממשיך ומתאר, כי ח'טיב היה מי שעמד בראש החבורה. ח'טיב התקשר אליו תכופות וציין בפניו כי עליהם להשיג נשק, כיוון שבעתיד יזדקקו לו. משום שהתבייש, לא אמר הנאשם לח'טיב שאינו רוצה בכך, כי אם השיב לו, לח'טיב, כי הם ישיגו נשק.

בפגישה שהתקיימה בין השלושה העלה ח'טיב הצעה, לפיה את הנשק אותו עליהם להשיג הם יחטפו מחייל. תחילה השיב הנאשם להצעה זו בשלילה, כיוון שהדבר יסבך אותם קשות. לאחר שח'טיב שכנע אותם בקלות הביצוע של הדבר, הסכימו הנאשם ומוסא עם ח'טיב.

אחר כך מספר הנאשם, כי השלושה יצאו שלוש או ארבע פעמים לתור אחר חיילים בניסיון לחוטפם, אך החטיפה לא יצאה אל הפועל. הם נסעו במכוניתו של מוסא לצמתים שונים, אך לא ראו בהם חיילים. הנאשם מוסיף, כי [בנסיעות אלה] לא חשב "שאכן יקרה משהו ברצינות".

לשאלת החוקר מה תכננו לעשות כאשר יאתרו חייל מציין הנאשם, כי תכננו שלאחר שיעלה החייל למכונית יחנוק אותו ח'טיב ושלושתם יחזיקו בו ויטלו את נשקו.

ועוד מספר הנאשם לחוקריו, כי בחודש יולי 2003 הוא נפגש עם ח'טיב, והשניים נסעו במכונית הסובארו של אחיו (של הנאשם). ח'טיב העלה הצעה לצאת בניסיון לחטוף חייל, הנאשם ניסה להניא אותו, אלא שח'טיב הרגיעו כי הם רק יחטפו את החייל ויקחו את נשקו. הנאשם הסכים, תוך שהוא אומר לח'טיב כי אין הוא מוכן כי הדבר יגיע כדי רצח. הנאשם אמר לח'טיב, כי הם יקשרו את החייל, יטלו את נשקו ואחר כך "יזרקו את החייל בין הזיתים". ח'טיב הרגיעו, כיוון שהחייל לא יכירם, ולכן אין לו לחשוש כי ייתפסו. הוא הסכים לצאת אפוא, כשהוא משוכנע כי גם הפעם הדבר לא יצלח. הוא חשש לומר לח'טיב כי אין הוא רוצה לצאת, כי לא רצה שיאמר עליו כי הוא מפחד, וכיוון שח'טיב השפיע עליו.

בסביבות השעה 17:30 יצאו השניים במכונית הסובארו של אחי הנאשם. ח'טיב הצטייד בחבל שחור אותו הביא מביתו. הנאשם נהג במכונית וח'טיב ישב לידו. הם נסעו לצמתים שונים בחיפוש אחר חיילים. במהלך נסיעתם הם ראו חייל, אלא שהנאשם לא עצר את המכונית, וח'טיב כעס עליו בשל כך. הם המשיכו בנסיעה לכיוון כפר מושבם, והנאשם חש שמחה על כי הפעולה לא הצליחה. הוא גמר אז בליבו שלא יצא עוד לפעולה לחטיפת חייל, ולא יטול כל חלק "בנושא הנשק".

אלא שבדרכם לכפר כנא הגיעו הנאשם וח'טיב לצומת בית רימון, שם ראו חייל עומד על המדרכה. ח'טיב ציווה על הנאשם לעצור את המכונית, ועבר לשבת במושב האחורי. הנאשם עצר את המכונית ליד החייל. החייל שאל לאן פניהם, והנאשם השיב לו לכפר כנא, לטענתו על מנת שהחייל לא יעלה לרכב. אלא שח'טיב תיקן מייד ואמר לחייל, כי השניים נוסעים לנצרת, והחייל, שצריך היה לנסוע לנצרת עילית, עלה למכונית וישב במושב שליד הנהג.

הנאשם המשיך בנסיעה לכיוון כפר כנא, ובדרך ציווה עליו ח'טיב לפנות לכיוון חורשה שבצד הדרך. החייל שאל לפשר הפניה, וח'טיב השיב לו כי עליהם לאסוף חבר.

כחמש מאות מטרים לאחר הפניה מן הכביש לעבר החורשה הוציא ח'טיב את החבל וכרך אותו סביב צווארו של החייל. תחילה לא שם לב לכך הנאשם, אך כשהבחין בכך החל לחשוש מאוד. הוא עצר את המכונית וירד ממנה, עבר לצידה השני, ובעת שהחייל ניסה להתנגד, נטל ממנו (הנאשם) את נשקו ושם אותו בתא המטען. אחר כך שב הנאשם

למקום בו היה החייל, כאשר החייל היה עדיין מתנועע, וח'טיב אווז את החבל סביב צווארו. הנאשם מספר, כי צעק על ח'טיב "שהוא אינו יודע מה עושה", צעק עליו שיפסיק, וביקש שהם יקשרו את החייל כפי שסיכמו, אך ח'טיב המשיך ללחוץ. בחלוף דקות אחדות חדל החייל לזוז. הנאשם מציין, כי המראה היה נורא, ולא חשב כי יגיעו למצב זה.

ח'טיב ירד מן המכונת, וניגש לדלת שלצד מושבו של החייל. הנאשם שאל אותו לפרש מעשיו, ובתשובה אמר לו ח'טיב "שכעת זה לא הזמן לדבר, אלא צריך לסחוב ולא לדבר... כעת צריך לכסות ולהסתיר". השניים נשאו את החייל והניחו אותו בתא המטען. הם המשיכו קמעא בנסיעה לעבר מטע זיתים, שם הוציאו את החייל והניחוהו על הארץ. הנאשם שאל מה מתכוון ח'טיב לעשות, וח'טיב השיב לו כי הוא מתכוון לירות בחייל כדי להיות בטוח שהוא מת. הנאשם אמר לשותפו, כי קול הירי יישמע למרחוק, וביקש כי ח'טיב לא יעשה כן. ח'טיב לא שעה לנאשם, וירה יריה אחת בראשו של החייל. בעת הירי סובב הנאשם את ראשו, כיוון שלא יכול היה לראות את המראה. אחר כך התבונן וראה כי החייל אכן נורה.

אחר הירי נטלו השניים את חפציו של החייל, שמו אותם בשקית ואת השקית הניחו בתא המטען. הם הניחו את גופת החייל מתחת לעץ חרוב, ונסעו מן המקום. במהלך הנסיעה אמר הנאשם לח'טיב כי לא כך סיכמו כשיצאו, אלא רק תכננו לקשור את החייל וליטול את נשקו. הוא הוסיף ואמר לח'טיב כי אינו גבר, כיוון שלא עמד במילתו.

השניים הגיעו לכפר, שם רכשו טוריה ומקוש, על מנת לכרות בור לקבורת החייל. משם הם שבו לזירת הרצח, חפרו בור באדמה וטמנו בו את החייל, וכיסוהו. אחר כך עזבו את המקום, לכבשאנה.

בדרכם מזירת הרצח אמר הנאשם לח'טיב, כי הוא הרס את חייהם, וכי לא כך סיכמו. הם יגיעו כך לגיהנום. ח'טיב היסה אותו, וכינהו פחדן. כאשר הגיעו לכבשאנה שרפו השניים את חפצי החייל. את הנשק הם נטלו, והחביאוהו במקום מסתור. משם הסיע הנאשם את ח'טיב לביתו, ומשם נסע לביתו שלו. בהגיעו הביתה היה הנאשם "נרגש מאוד ומצבו היה רע", ובלילות שבאו אחר כך הוא לא ישן היטב, כיוון שחשש להיעצר וכיוון שמצפונו ייסר אותו. בשיחות שניהל עם ח'טיב הרגיעו האחרון, כי דבר לא יקרה להם.

הנאשם מספר לחוקריו, כי לאחר הרצח גמר בליבו לנתק מגע עם ח'טיב ומוסא, אלא שבחר לעשות זאת בהדרגה. כחודשיים אחר כך הציעו לו השניים ליטול חלק ביידי בקבוקי תבערה, והוא השיב כי אין הוא מעוניין, אולם לאחר ששכנעוהו - הסכים ללוותם בלבד. בעקבות זאת יצאו השלושה לפעולת יידי בקבוקי תבערה פעם אחת (חודש וחצי לפני מעצרו של הנאשם).

הנאשם ממשיך ומספר, כי מכאן ואילך הוא ניסה למעט בקשר עם ח'טיב ומוסא, עד ליום א' האחרון (18.04.2004), שאז הגיעו השניים לביתו, והציעו לו לצאת לנסיעה עמם. הוא התלבט ולבסוף הסכים. הם הגיעו למקום כלשהו ושם ירדו, וח'טיב סיפר למוסא: "אנחנו רצחנו את החייל". הנאשם לא ידע מה לעשות, וח'טיב אמר כי הלילה הוא רוצה להוציא את הרובה של החייל ולירות. הנאשם אמר שאינו רוצה בכך, וביקש כי יקחוהו הביתה, וכך ארע. הם נסעו מן המקום, ושוב לאחר מספר דקות וביקשוהו להתלוות אליהם, אלא שהנאשם אמר להם שלא יבוא עמם, ושלא יתקשרו ולא יתקרבו אליו יותר, כיוון שהגיע למצב שלא רצה להגיע אליו. הם עזבו את המקום, והוא חש הקלה רבה. באותו לילה, בשעה 03:00, הגיעו שוטרים לעוצרו.

25. שעות אחדות לאחר חקירה זו שב הנאשם ונחקר (זכ"ד **248** מיום 21.04.2004 שעה 13:45) והוא מספר לחוקריו, כי בנסיעותיהם בניסיון לחטוף חייל (ניסיונות שלא עלו יפה) לא נטלו השלושה דבר עמם (רוצה לומר, כלי

כלשהו שישמש אותם בחטיפה, כגון ה"חבל" שנטלו הנאשם וח'טיב בנסיעת המוות בה עסקין).

26. סמוך לאחר מכן ממשיכה החקירה (זכ"ד ת282, קלטת ותמליל ת249, ת249א, בהתאמה), ובה חוזר הנאשם על הגירסה כולה, ובתוך כך מוסיף פרטים אלה ואחרים מאירוע הרצח. משום חשיבותם של הדברים אתן פירוט מה של חלקים רלוונטיים מן ההודאה:

הנאשם שב ומציין, כי תחילה חשב כי מדובר בפעילות פוליטית הכוללת לכל היותר הפצת כרוזים וכד', ואם היה יודע כי הדבר יתפתח מעבר לכך, לא היה מסכים. אלא שחבריו שכנעוהו, והפעולות תפסו תאוצה, החל מתליית דגל פלסטיני, והמשך בידי אבנים על מכוניות. בשלב כלשהו הציע ח'טיב כי החבורה תשיג נשק. גם בחקירתו זו, לכל אורכה, מציג עצמו הנאשם כמי שלא רצה בכל פעולה בלתי חוקית שהוצעה לו, אך הסכים לבסוף, כמי שנגרר אחר חבריו.

הנאשם נשאל מה היתה התכנית ביחס לחטיפתו של חייל, והוא משיב - לחטוף את החייל, ליטול את נשקו, לקשור אותו ולהניחו בין עצי הזית, משמע בלא לפגוע בו, לא כל שכן לרוצחו. לגירסת הנאשם, כל תכליתה של הפעולה היתה השגתו של נשק, הא ותו לא.

לשאלת החוקר במה הצטיידו הוא וח'טיב כאשר יצאו לחטיפת החייל אולג שייחט ז"ל והוא משיב, כי ח'טיב הביא עמו חבל (ובקבוק מים). כאשר מקשה עליו החוקר באשר לטיבו של החבל הוא אומר: "חבל כפרי, מחודש ומלופף". הוא נשאל אם היה זה "חוט חשמלי או חבל לקשירה" והוא משיב, "חבל לקשירה", ושב ומציין כי ח'טיב הביא עמו את החבל מן הבית.

בהמשך מספר הנאשם, כי כאשר ח'טיב החל לחנוק את החייל עם החבל, הוא (הנאשם) נבהל ועצר מייד את המכונית ונטל את נשקו של החייל מבין רגליו והניחו בתא המטען. הוא שב מתא המטען ואמר לח'טיב שיחדל, "תן לנו לקשור אותו ונניח אותו בין (עצי) הזיתים", כפי שסוכם, אלא שח'טיב המשיך בחניקה. כל העניין הסתיים תוך 4-5 דקות, כך הנאשם. לאחר מעשה כעס הנאשם שוב על ח'טיב, וזה היסה אותו ואמר כי צריך לקבור את הגופה, ואחר כך "נדון בכל הנושאים".

ועוד מספר הנאשם בחקירתו זו, כי לאחר שהוציאו השניים את החייל מן המכונית, הוא היה מת. ח'טיב נטל את הנשק, הנאשם שאל אותו מה הוא מתכוון לעשות, וזה השיב כי הוא רוצה לוודא כי הוא מת. הנאשם שאל אותו אם הוא לא פוחד מן המראה, וח'טיב השיב לו שלא, ושאל את הנאשם "למה הגעת?", ואז ירה בחייל יריה אחת בראשו.

השניים הותירו את החייל בשטח, נסעו לכפר ריינה וקנו בקבוק דלק, באמצעותו שרפו את חפצי החייל.

שוב אומר הנאשם לח'טיב, "מה עשית? ... אנחנו אבודים", וח'טיב מְרַצֵה אותו בדברים כגון שלא יפחד כיוון שהם לא ייתפסו.

בהמשך מספר הנאשם לחוקריו אודות הפגישה מיום א' האחרון, כיצד סיפר ח'טיב למוסא "אנחנו [משמע ח'טיב והנאשם] הרגנו את החייל", והנאשם אמר לח'טיב, בתגובה, מדוע הוא מספר כך, אף שהם סיכמו שלא לספר לאיש. ח'טיב הרגיעו.

27. יום אחר כך, 22.04.2004, גבו חוקרי המשטרה הודעה מן הנאשם (ת36, ת37א+ב, ת38א+ב), ובה הוא שב על הודאתו באירוע החטיפה והרצח, כשהוא טוען כי התנגד לפעולת החטיפה בכללה, אך נכנע או נגרר אל תוך

המעשה בשל הפצרותיו וכוח השכנוע של ח'טיב. הנאשם מספר, כי לפעולת החטיפה הביא איתו ח'טיב "חוט", הנאשם שאל אותו לשם מה החוט, שכן בפעמים קודמות "לא היית מביא חוט, מה קרה הפעם?", ומתאר אותו כ"חוט שזור".

28. ביום 23.04.2004 נעשה שחזור של החטיפה והרצח (ת40, ת40א), במהלכו הוביל הנאשם את חוקריו מצומת בית רימון לזירת הרצח והקבר, כמו גם למקום הימצאם של חפציו השרופים של החייל המנוח. בשחזור חוזר הנאשם בפרטי פרטים על כל האירוע. במהלך השחזור נמצא, במקום אליו הוביל הנאשם את חוקריו, תיק ובו אמל"ח, כפפות ועטיפת מסקנטייפ, שנמצאה מתאימה לנשק של החייל המנוח.

29. ביום המחרת, 24.04.2004 (זכ"ד ת308, שעה 13:55), חוזר הנאשם על גרסתו בנוגע לרצח. החוקרים נותנים לו לשוחח עם מוסא בטלפון, וזה אומר לו, כי בניסיונותיהם השונים קודם לרצח היה ח'טיב מצויד בסכין, על מנת לדקור ולרצוח את החיילים שניסו לחטוף. מוסא אומר כי גם הנאשם ידע על כך, כיוון שח'טיב אמר, משמע למוסא ולנאשם, כי הוא נושא סכין ועמו הוא מתכוון לשחוט את החייל. הנאשם, בתורו, מתכחש לדברים הללו. הוא גם מתכחש לדברי מוסא, לפיהם יצאו שלושתם לאחר הרצח לשלוש או ארבע נסיעות שנועדו לחטוף חייל ולרצחו.

30. מאוחר יותר באותו יום (24.04.2004, שעה 22:30, זכ"ד ת252) נחקר הנאשם ומתכחש שוב לגירסת מוסא לפיה השלושה עשו שלושה או ארבעה ניסיונות לחטיפת חייל, לאחר אירוע הרצח. הוא גם מתכחש לכל ידיעה אודות הסכין (אותה נשא ח'טיב, ועליה סיפר מוסא בחקירתו).

31. ביום 25.04.2004 שעה 17:05 (זכ"ד ת309) שב הנאשם ונחקר, ועתה הוא מאשר כי לאחר הרצח הוא נסע שלוש או ארבע פעמים עם מוסא וח'טיב, אלא שהוא מתכחש לכך כי היו אלה נסיעות לשם חטיפת חיילים. הוא מוסיף ומתכחש גם לכך, שהחטיפה (של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל) היתה לשם רציחתו, וטוען כי התכנון היה ליטול את נשקו בלבד.

32. ארבעה ימים אחר כך (28.04.2004, שעה 13:25, זכ"ד ת253) חלה התפתחות נוספת בהודאתו של הנאשם. לראשונה הוא מספר, כי בשיחה שקיימו השלושה אמר ח'טיב, "שהכוונה היא לרצוח את החיילים", אלא שהנאשם שב והביע את התנגדותו לכך, עד כי כל צד (משמע הנאשם וח'טיב) נותר בדעתו, וחשב שהצד השני השתכנע. בהמשך הוא נשאל אם כאשר יצאו הוא וח'טיב ביום שנרצח החייל אולג שייחט ז"ל הם שוחחו ביניהם בעניין, והשיב בשלילה, כיוון שכל צד ידע את עמדתו של הצד האחר. הוא מציין, כי הוא ידע מה כוונתו של ח'טיב. בסופה של חקירה מחליפים החוקר והנאשם דברים, כך:

"אמרתי לנדון [הנאשם] שאם אני מבינו נכון, הרי שהוא ידע שמחמד [ח'טיב] ועלאא [מוסא] מתכוונים לרצוח חיילים אותם יאספו, ולא שמע מהם ששינו את דעתם. הנדון [הנאשם] השיב שדברי נכונים".

33. שעות אחדות אחר כך (28.04.2004, שעה 16:45, זכ"ד ת254) חלה התפתחות נוספת בגירסתו המתוארת של הנאשם, והוא מוסר פרטים נוספים שלא בא זכרם עד אז.

34. יום אחר כך, 29.04.2004, חוזר הנאשם ומודה בשותפותו לרצח, עתה בפני חוקרי המשטרה, אך טוען כי לא ידע מראש על הכוונה לרצוח "ספציפית" את החייל המנוח. הוא נשאל מי הגה את הרעיון לחטוף חיילים ולרצוח אותם, והוא משיב (ת116, ת117):

"בעל הרעיון הזה מי שבא אליי זה היה מוחמד ח'טיב ועלאא מוסא הם אשר הציעו לי את הרעיון

הזה ואני אין לי ניסיון בדברים האלה ואני קיבלתי אותם בעל כורחי במחשבה שזה לא יקרה יענה. יתכן שאנחנו נעשה דברים כאלה וזה כולה אנחנו שלושה, מה נוכל לעשות... יענה קיבלתי את הרעיון כאילו הם קירבו אותי אליהם ונהיינו חברים יענה. בהתחלה זה מה שעשו ואחרי זה הם העלו את הרעיון הזה יענה אם הייתי מסרב לה לא יכול לסרב לה כי אנחנו חברים אתה מבין, ולכן קיבלתי אותו בגלל החברות יענה למרות שזה היה בעל כורחי."

החוקר ממשיך ומטיח בפני הנאשם כי ידע מראש את תוצאתה של החטיפה, והוא משיב:

"מוחמד [ח'טיב] ועלא [מוסא] העלו רעיון שנחטוף חייל ונרצח אותו אתה מבין, אני מצד אחד אמרתי לא. אני בהתחלה סירבתי לה אבל אחרי זה אמרתי להם אם זה יקרה למרות שאני לא מאמין שזה יקרה, אבל אם יקרה נקח את החייל נקשור אותו ונשים אותו מתחת לעץ זית, אבל לא היו דיונים רציניים בעניין הזה והתעמקנו בו בינו לרצוח אותו או לא, כל אחד אמר מה שיש לו לומר ולא היה ויכוח מי ישלוט בשני."

והחוקר מקשה:

"אבל הם מה היה הרעיון אצלם?"

והנאשם משיב:

"הם לרצוח".

ובהמשך:

"יום המקרה של רצח החייל מוחמד [ח'טיב] היתה לו דעה ואני היתה לי דעה ובגלל שהוא היה השולט והוא זה אשר חנק אותו למרות שאני ניסיתי בכל האמצעים למנוע ממנו שירצח אותו אבל הוא זה שהיה לו החבל והוא זה שלחץ עליו ולכן לא הצלחתי למנוע ממנו לרצוח אותו".

והחקירה ממשיכה כך, כשהנאשם טוען כי עובר לחטיפה והרצח אחז כל אחד בדיעה שונה, והוא (הנאשם) סבר כי הצליח לשכנע את ח'טיב, וח'טיב סבר כי הצליח לשכנע את הנאשם. אחר כך הוא מוסיף, כי אילו ידע כי ח'טיב מתכוון לרצוח, לא היה יוצא עמו לפעולה.

35. עובר ליום 06.05.2004 הושם הנאשם בכלא באר שבע, בחברתם של מי שהתחזו לאסירים בטחוניים (בתרגיל שב"כ המכונה "עצאפיר"), על מנת שידובבוהו לומר דברים שהחסיר מחוקריו. ביום 06.05.2004 הוא הובא לחקירה (שעה 11:30, זכ"ד 256), ובה חלו מספר התפתחויות חשובות בגרסתו המתוארת:

בראשית החקירה נשאל הנאשם אודות החבל באמצעותו נחנק החייל, והוא עומד על הגירסה שמסר בחקירותיו הקודמות (לפיה ח'טיב הוא שהצטייד בכלי הרצח, משמע חבל). אלא שמאוחר יותר באותה חקירה הוא משנה את גירסתו ואומר, כי לא ח'טיב הביא את החבל כי אם הוא עצמו הביאו. ח'טיב ציווה עליו להביא עמו חבל, והוא נסע לכפר ורכש "חבל" של אופניים, עשוי מתכת ומכוסה פלסטיק שחור.

בהמשכה של החקירה, לאחר שהחוקר מעמתו עם דברים שמסר בתרגיל העצאפיר, מתוארת הנאשם כי יצר נשק מאולתר, לאחר שבביקור אצל קרוביו ברהט הוא למד את המלאכה. הנאשם מתכחש לכך שנעשה שימוש בנשק, אותו הוא טען כי השליך לאחר שייצרו. אלא שבשלב מאוחר יותר באותה חקירה הוא מתוארת כי נתן את הרובה

המאולתר לח'טיב, כדי שייצר אחד בעצמו, והאחרון גם ייצר נשק מאולתר ואף ירה בו. הוא גם מאשר, בניגוד למה שאמר קודם לכן בחקירה זו כאילו השליך את הרובה המאולתר, כי הרובה מצוי בגג ביתו (ובפועל אכן נמצאו חלקי הרובה המאולתר על גג הבית).

נוסף לאלה מאשר הנאשם, כי [שלושת החברים] נתנו שם להתארגנות, "אחראר על ג'ליל" (חופשי הגליל).

36. בהמשכו של אותו יום (06.05.2004, תמליל ת42א) נחקר הנאשם וחוזר ומתאר את פעילותה של החבורה לכל פרטיה, ובכלל זה הוא מפליל את חבריו (נאשמים 3-5, אם כי הוא ממעיט בחלקם, כפי שניתן להיווכח מהודאותיהם), מוסר פרטים ביחס לנשק המאולתר והאימונים שנעשו בו, ולבסוף גם מתאר את רצח החייל אולג שייחט ז"ל.

בחקירה זו שבה ועולה סוגיית החבל בו נחנק החייל. תחילה (ע' 32 לתמליל) אומר הנאשם, כי ח'טיב הביא את החבל מביתו. מייד אחר כך (ע' 32 ואח"כ בע' 33) הוא אומר: "נזכרתי", ומספר כי כשהלכו ברחוב ח'טיב אמר שנחטוף חייל, לכן עצרו ליד חנות, ח'טיב ירד על מנת לקנות "חוט, חבל, זה שעושים בו ספורט ככה שקופצים מעליו", שישמש אותם על מנת לקשור את החייל. כיוון שלח'טיב לא היה כסף נגש הנאשם לחנות, אלא שנסתבר לו כי בחנות לא מוכרים חבל שכזה. הנאשם חזר למכונית ואמר זאת לח'טיב, והאחרון אמר לו שיקנה "חוט של אופניים". הנאשם עשה דבריו חברו, ורכש כבל בלם של אופניים.

לקראת סיומה של החקירה אומר החוקר לנאשם, כי מוסא סיפר שמטרת חטיפת החיילים היתה **לרצוח** אותם וליטול את נשקם. בתשובה עונה הנאשם:

"כאשר עלתה ההצעה מוחמד הציע שנרצח אותו, מוחמד ח'טיב, ועלא [מוסא] אמר שלא נקשור אותו. ביום שהציעו לי ואז אני הסכמתי להצעת עלא שנקשור אותו, ועברו היום וכלומר מוחמד שכנע את עלא שצריך לרצוח אותו אתה מבין, ואני נשארתי בעמדתי שלא צריך לרצוח אותו, אתה מבין, ולא שוחחנו בנושא הזה אם לרצוח אותו או לא, ואפילו ביום הפעולה למוחמד היתה הצעה והוא חשב שהוא שכנע אותי שאנחנו נרצח אותו ואני חשבתי שאני שכנעתי אותו שאנחנו לא נרצח אותו. ביום הרצח ניסיתי למנוע ממנו שלא ירצח אותו וקרה מה שקרה. ואם היה דיבור מוסכם מקודם באם לרצוח אותו או לא, והעמקנו בנושא, אז לא היה נרצח ולא הייתי שותף, באם הייתי מודע מראש שצריך לרצוח אותו. רק אם שוחחנו ברצינות בנושא."

ובהמשך, בע' 65, ממשיך הנאשם:

"... ואמר לי [ח'טיב] תרד ותקנה חוט (כבל) על מנת שנרצח חייל. ואם היינו מביאים את זה מהבית אז זה אומר שהיה תכנון..."

37. ביום 7.5.2004 מוביל הנאשם את חוקריו למקומות אחדים אליהם הוא התייחס בהודאותיו, ובתוך כך נתפסו על גג ביתו חלקים מהרובה המאולתר עליו סיפר לחוקריו, וצולמו שתי חנויות, מן האחת רכש הנאשם את כבל בלם האופניים, באמצעותו חנק ח'טיב את החייל המנוח, ומן השניה קנה טוריה ומקוש לשם כריית הקבר בו הוטמן החייל (ראו נא דו"ח הובלה והצבעה, ת46, ותמליל ת47א).

38. ביום 10.5.2004 נחקר הנאשם, ושב ואישר כי הוא שרכש את כבל האופניים ביום הרצח (זכ"ד ת257).
עמוד 12

39. למחרת היום, 11.5.2004 (זכ"ד ת258), משוחח חוקר השב"כ עם הנאשם אודות השלושה שהועמדו לדין באשמת רציחתו של החייל המנוח בגלגול הקודם (נוג'ידאט ואח'), והנאשם שואל כיצד יתכן שיתרחש דבר שכזה, שאנשים יודו ברצח שלא ביצעו. בשלב זה מחליפים החוקר והנחקר דברים, שכך באו לידי ביטוי בזכ"ד:

"הנדון אמר שהוא אומר את האמת, ואני יכול להאמין לו. אמרתי לנדון שאינני יכול להאמין לו, כיוון שיתר האנשים אומרים דברים אחרים. שאלתי את הנדון האם הוא באמת אומר את האמת. הנדון אמר שכמעט בכל הדברים. שאלתי את הנדון במה אינו אומר את האמת, ואז הנדון חייך ואמר שבעניין רצח החייל.

שאלתי את הנדון האם בעניין רצח החייל לא אמר את האמת. הנדון צחק ואמר שכן (ה. החוקר - הכוונה שלא אמר את האמת). שאלתי את הנדון האם הוא חוזר בו מהודאתו בעניין רצח החייל. הנדון המשיך לחייך ואמר שכן.

אמרתי לנדון שאם כך, הרי שעלינו לבקש מהמשטרה לבוא ולאפשר לו לחזור בו בעדות. עוד אמרתי לנדון שאם הוא חוזר בו, הרי שעליו לספר לי היכן היה באותו היום. הנדון צחק ואמר שהיה בביתו. שאלתי את הנדון האם הוא רציני או שמא צחק. הנדון אמר שהוא חצי צחק וחצי לא, ומעוניין לראות לאן העניינים יתפתחו. אמרתי שוב לנדון שאינני מבין האם הוא צחק או רציני. הנדון צחק ואמר "אני צחק, אני צחק".

אחר הדברים הללו מקשה החוקר על הנאשם ומטיח בפניו כי לא סיפר את כל הפרטים אודות פעילותו, והנאשם עומד על שלו ומציין, כי סיפר לחוקריו את כל האמת.

40. ביום 18.5.2004 (תמליל ת50א, ת51) אנו עדים למפנה בעמדתו של הנאשם, שבוחר עתה להתכחש לכל אשר סיפר אודות רצח החייל וטוען, כי הודאתו הוצאה ממנו תחת לחץ. הוא מתאר כיצד הושכב על הרצפה והוכה, ועוד כיו"ב. הוא מסביר, כי ידע אודות הפרטים אותם מסר לחוקריו מתוך דברים שסיפר לו ח'טיב, שגם הוביל אותו למקומות השונים בהם אירע אירוע החטיפה והרצח.

משמעות ההודאות: הלכת בית המשפט העליון

41. עד כאן נפרשו תולדות חקירתו של הנאשם, ובהרחבה הן נפרשו, על מנת שאוכל לעמוד על טיבן של הודאותיו, ולכך אני בא עתה, אך תחילה אתאר כיצד, על פי ההלכה הפסוקה, יש לראות את הודאותיו של נאשם שבחר שלא להעיד במשפטו, ואם בחר להעיד - התכחש לכל הודאותיו.

42. ובכן, בספרו **על הראיות** (חלק ראשון, ע' 139) מציין המחבר **י' קדמי** את הכלל שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון בסוגיה בה עסקין, וכך הוא מסכם את הדברים:

"אף שהודיה מוגשת ומתקבלת בשלמותה, הכלל הוא שרק לאותם חלקים מתוכה שיש בהם משום "הודיה" - דהיינו: אותם חלקים העומדים לחובת המודה - יש כוח ראייתי; ואילו אותם חלקים אשר במסגרתם מוסר המודה דברים לזכותו - כגון: עובדות המבססות פטור מאחריות פלילית או הגנה מן ההגנות הקבועות בחוק, או עובדות המשמיטות את הבסיס מתחת לקיומו של היסוד הנפשי הדרוש להרשעה וכיו"ב - אינם מהווים ראייה לתוכנם, ואם מבקש מוסר ההודיה לסמוך עליהם - עליו להעיד על כך מעל דוכן העדים במהלך הדיון." (וראו פסקי דין

אליהם מפנה המחבר).

43. כלל זה זכה לריכוך מה בפסיקה, ובע"פ 205/75 קרנץ נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 471 (1976) קובע בית המשפט העליון:

"יש וממדת ההגינות היא שלא להוציא אימרות הנאשם לרעתו מהדבוקן ומהקשר דבריו, אם יהא בכך כדי לשנות מטיב ההודאה כפי שהוא התכוון לעשותה".

בע"פ 228/76 בוטל נ' מדינת ישראל, פ"ד לא(2) 141 (1977) מסביר בית המשפט העליון:

"אך במה דברים אמורים? בהודאה המשמשת כבסיס הבלעדי להרשעה... או חלק חיוני לביסוסה."

בע"פ 115/82 מועדי נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(1) 197 (1984) קובע בית המשפט העליון, מפי כב' השופט א' גולדברג, בהתייחסו למידת ההגינות בה צריך בית המשפט לנהוג בקבלת חלקים מן ההודאה המשמשים לזכות הנאשם:

"מידת הגינות זו קיימת, כל אימת שנתקיימו שני תנאים: האחד, כי הנאשם לא העיד כלל והוצאת קטעים המדברים לזכותו תפגום בתמונה הכללית המתקבלת מן ההודאה כולה; והתנאי האחר הוא, כי הודאה זו שימשה הבסיס הבלעדי להרשעה או חלק חיוני לביסוסה... "אולם גם אם מתקבלת ההודאה על כרעיה ועל קרביה, אין זאת אומרת שבית-משפט חייב לקבל כעובדות מוכחות כל מה שנאמר בהודעות אלה, בין לרעת הנאשם ובין לטובתו: ראייה היא, ושיקול היא צריכה" (ע"פ 439/73 [27] בעמ' 788). וגם לעניין זה נוהגים אנו מנהג פלגין דיבורא."

הנשיא י' כהן נוקט, באותו פסק דין, גישה מרחיבה קמעא ומציין:

"... דעתי היא, שכאשר ההודעה של הנאשם מכילה עובדות, הקושרות אותו עם ביצוע העבירה, וכן הסברים או הסתייגויות, אשר נותנים לעובדות שבהן הוא הודה משמעות, השוללת את אחריותו הפלילית של הנאשם, על בית המשפט, שממלא אצלו גם את תפקיד המושבעים, לשקול את כל מה שנאמר בהודעה לאור כל חומר הראיות הנמצא לפניו, והוא רשאי, כאשר הנאשם לא העיד ועליכן הדברים שנאמרו בהודעתו לא עברו את מבחן החקירה הנגדית, לייחס משקל מועט או לא לייחס כל משקל להסברים ולהסתייגויות, המצויים בהודעות הנאשם."

בע"פ 154/85 אברושמי נ' מדינת ישראל, פ"ד מא(1) 387 (1987) אומר בית המשפט העליון:

"טוען בא-כוחו המלומד של המערער, שבצד הדברים, שאמר המערער לרעתו באמרות אלה, יש לשקול את הדברים שאמר שם לטובתו. כך אמנם יש לנהוג, כעולה מההלכה שנקבעה בע"פ 205/75. אולם נחה דעתי, שבית המשפט קמא אכן כך נהג בבואו לבור את הבר מן התבן. שוכנעתי, שבית המשפט התייחס לכל אמרותיו של המערער, אך קיבל חלק מהן ודחה את החלק האחר, ובכך כמובן אין כל פסול, כל עוד עשה כן בשכל טוב ובהנמקה ראויה."

ובע"פ 747/86 אייזמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(3) 447 (1988):

"אשר להוכחת היסודות הנפשיים הנדרשים. אכן טענה הלל בהודאותיה, כי היא קיוותה

שהתכנית לא תצא אל הפועל, ובבוקר שלפני האירוע היא אף טלפנה למשטרה כדי להזהיר שעומד לקרות רצח או "משהו" בכביש מעלה אדומים. דא עקא, כי אין האמירות שאמרה במשטרה לזכותה יכולות לעמוד לה, נוכח קו ההגנה שנקטה בעדותה. משהכחישה מעורבות כלשהי במעשה, ממילא לא העידה על אותן עובדות ולא חשפה עצמה לחקירה שכנגד עליהן".

44. סיכומם של דברים עד כה, כלל הוא כי אין נאשם רשאי להסתמך על דברים שאמר לזכותו בהודאותיו, אלא אם העיד עליהם על דוכן העדים. לכלל זה חריג, שאת תנאיו מסכם המלומד י' קדמי בספרו הנ"ל (שם, ע' 140):

"כיום יש מקום לחריג כזה אך ורק אם מתמלאים שלושה תנאים: האחד - שההודיה הינה הבסיס היחיד להרשעה; השני - ש"ההתעלמות" מדברים שאמר המודה לזכותו פוגעת ב"טיב" ההודיה, לאמור: מותירה את ההודיה לוקה בחוסר היגיון פנימי; והשלישי - שהמדובר במקרה שבו יש בפי הנאשם הסבר סביר, המצדיק את החלטתו שלא להעיד ולא להביא ראיות אחרות לתמיכת הדברים שאמר בהודייתו לזכותו. רק משמתמלאים שלושה תנאי יסוד אלה - רשאי יהיה בית המשפט לראות גם בדברים שמסר הנאשם בהודייתו לזכותו משום ראיה לאמיתותם".

משמעות החלטת בית המשפט העליון, והכרעת הדין הקודמת

45. בטרם אפנה לבחון את הודאות הנאשם לגופן צריך אני ליתן דעתי למחלוקת שנפלה בין בעלי הדין בכל הנוגע לדרך בה עלינו לצעוד בגזירת כוונת ההמתה אצל הנאשם מתוך הודאותיו. ובמה דברים אמורים:

הנאשם טוען, כי בהכרעת הדין המקורית נתקבלו הודאותיו בלא הבחנה בין האמרות השונות שבהן, ולכן יש לקבלן מקשה אחת, ובתוכן הדברים שהשמיע כאילו מעולם לא היתה לו כוונה להמית את החייל. בכך הוא נסמך על החלטת בית המשפט העליון, ממנה הוא למד כי כבסיס לדיון ישמשו ההודאות, משמע כולן כמקשה אחת, ובתוכן אמרות הפועלות לטובתו, שכן - לשיטתו - בהכרעת הדין הקודמת קיבלנו את הודאותיו, ואם קיבלנו, הרי שאת כולן קיבלנו, מקשה אחת.

המאשימה דוחה, בתורה, עמדה זו של ההגנה. היא טוענת, כי בהכרעת הדין לא קיבל בית המשפט (בהרכבו הקודם) את כלל ההודאות, כי אם עסק בשאלה האם להעדיף על פני עדות הנאשם בבית המשפט, עדות בה הוא התכחש לכל מעורבות באירוע הרצח. היא סבורה, כי יש מקום להחלט הכלל פלגין דיבורא בהודאות, את ההודאות יש לראות כגירסה מתפתחת, החל מהתכחשות כוללת, המשיך בהודאה, וכלה בחזרה מן ההודאה. היא טוענת, כי מתוך הודאות אלה אין לקבל את האמרות שבהן, העשויות לפעול לטובת הנאשם, כיוון שבעדותו בבית המשפט בחר בהכחשה גורפת, בלא שיעיד על אותם דברים מתוך הודאותיו בפני חוקריו, שעתה הוא מבקש לאמצם כראיה. היא סבורה, כי ראיה כוללת של הודאות הנאשם ובחינת עומק שלהן מוליכה למסקנה ברורה, לפיה הנאשם התכוון להמית את החייל.

46. את התייחסותי למחלוקת זו שנפלה בין הניצים אפתח בהבנתי את הכרעת הדין הקודמת, ואותה יש לראות, לשיטתי, על הרקע בו היא ניתנה, משמע התכחשותו של הנאשם, בעדותו בבית המשפט, לכל מעורבות במעשה חטיפתו והמתתו של החייל; הוא טען כי כלל לא היה במקום, וכל הודאותיו ניתנו מתוך התנהגות בלתי הולמת שהופנתה אליו מצד חוקריו. יש להניח, כי אילו היה הסניגור מסכם את טענותיו לפנינו בשעתו, הוא היה ממשיך בקו ההגנה זה, וטוען להעדרה של כל מעורבות של הנאשם במעשה המתתו של החייל. כיוון שכך, כל שהיה עלינו לעשות הוא לבחור אם לבכר את עדותו בפנינו על פני הודאותיו בחקירה, או שמא להיפך, וכך אמנם עשינו. עיקר עיסוקנו בהכרעת הדין

הראשונה היה לבחון את האוטנטיות של ההודאות, ומהימנותן ביחס לעדותו של הנאשם בפניו, ובכך הכרענו, משמע לטובת מהימנותן של ההודאות. בכך לא אמרנו, כי כל אמירה שבאה מפי הנאשם בהודאותיו מקובלת עליו, ופשיטא שאם היינו סבורים כך, לא היינו מרשיעים את הנאשם ברצח. מתוך הודאותיו נטלנו את תיאור מעשה החטיפה והרצח, אותו מסר הנאשם מפיו שלו, תיאור שזכה לתמיכה ראייתית ממקורות אחרים, ומכך גזרנו את יסודותיה של העבירה בה הרשענו את הנאשם.

47. אגב דברים אלה אשיב לטענה שהשמיע הסניגור המלומד, לפיה אין בידי המאשימה היום לטעון פלגין דיבורא, ועוד כיוצא באלו טענות שלא טענה בסיכום טענותיה דאז. טענה זו אין בידי לקבל, וגם דברים אלה יש לראות על רקע קו ההגנה שננקט בשעתו בידי הנאשם. כמו בית המשפט בהרכבו הקודם, כך גם המאשימה התמקדה בהדיפת טענת הזוטא, לפיה ביקש הנאשם לבכר את התכחשותו על הדוכן, על פני **כל דבר** שיצא מפיו במהלך חקירתו בשב"כ ובמשטרה. אילו היה מבקש בשעתו הנאשם להסתמך על דברים אלה ואחרים שאמר במסגרת חקירתו, דברים שעתה הוא מבקש להסתמך עליהם, פשיטא שהיתה המאשימה טוענת את שהיא טוענת היום, ובית המשפט היה נותן דעתו על כך בהכרעת הדין. משהיום בחר הנאשם לשנות את חזית הגנתו, והוא מבקש להסתמך על הודאותיו, ובתוכן אמירות כאילו לא ידע על כוונתו של ח'טיב לרצוח את החייל וכיו"ב, יש בידי המאשימה להשיב לטענותיו אלה, טענות שכאמור לא נשמעו בשעתו, ולא עלה כל צורך לעסוק בהן, נוכח קו ההגנה בו אחז הנאשם בשעתו.

48. מכאן להנחיית בית המשפט העליון בהשיבו את העניין לפתחנו, וגם כאן דעתי כדעת ב"כ המאשימה. בית המשפט העליון הנקנו לבחון "האם התקיים היסוד הנפשי הנדרש בעבירת הרצח, תוך התייחסות למשמעות ההודאות שהתקבלו". בדבריו אלה לא אמר בית המשפט העליון אם יש לקבל את ההודאות כמות שהן, בלא להבחין בין דברים שונים שהשמיע הנאשם בפני חוקריו, אם לאו. לפי **לשון** ההחלטה אין בה ציווי ליטול את **כלל** הדברים שהשמיע הנאשם בחקירותיו, ולגזור מהם קיומה או העדרה של כוונה להמית, כפי שמבקשת ההגנה לשכנע. ולבד מן הלשון, שלטעמי הינה ברורה, גם לפי **מהותם** של דברים, ועל רקע ההלכה הפסוקה כפי שנפרשה לעיל, לא ניתן לקבל את העמדה בה אוחזת ההגנה. כך, אם עלינו ליטול את **כלל** אמירותיו של הנאשם בחקירותיו, הרי שעלינו גם להסתמך על התכחשותו בתחילת חקירתו לכל מעורבות שהיא באירועים שייחסו לו חוקריו, כמו גם בסופה של חקירה כאשר ביקש לחזור בו מהודאותיו. ואם כך עלינו לעשות, הרי שיש לזכות את הנאשם מכל אשמה, דבר העומד בניגוד גמור להחלטת בית המשפט העליון, המניחה כי היסוד העובדתי של העבירה נתקיים, וכל שיש לבחון הוא קיומו של היסוד הנפשי, משמע קיומה של כוונה להמית. יתר על כן, סתירה קוטבית זו (בין התכחשות גורפת לבין הודאה מפורטת) אינה הסתירה היחידה בהודאותיו, שהרי אלו התפתחו עם התקדמות החקירה, ויש שהנאשם מסר פרט מסוים בראשית חקירתו, ובהמשך החקירה שינה מגירסתו (ראו למשל את סוגיית הכבל שבאמצעותו בוצעה חניקתו של החייל: בתחילת הודאתו טען הנאשם, כי היה זה ח'טיב שהצטייד בכבל והביאו עמו לפעולת החטיפה, אלא שבהמשך שינה את גירסתו והודה, כי הוא שהביא את הכבל ולא ח'טיב).

סיכומה של נקודה, את הנחיית בית המשפט העליון הנני רואה ככזו, לפיה עלינו לגזור מתוך הודאותיו של הנאשם את קיומה או שמא העדרה של כוונה להמית, ובתוך כך עלינו לצעוד במתווה שהותווה בפסיקת בית המשפט העליון, משמע החלטתו של הכלל (והחריג או הריכוך לכלל) שהבאנו לעיל בסוגיית הודאותיו של נאשם שחזר בו על הדוכן מן ההודאות. במתווה זה אלך בשורות הבאות.

משמעות הודאותיו של הנאשם

49. הכלל שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון, לפיו אין נאשם רשאי להיתמך בדברים שאמר לטובתו בהודאותיו אם בחר שלא להעיד עליהם על דוכן העדים, חל בענייננו, בזאת קל להיווכח. לו רצה הנאשם להיתמך באלה, היה עליו לומר את הדברים מפיו בעת שעלה לדוכן העדים. הוא לא עשה כן, כי אם התכחש בעדותו שלפנינו לכל מעורבות במעשה החטיפה והרצח. הדברים מקבלים משנה חשיבות כאשר גירסתו של הנאשם התפתחה ככל שהתקדמה החקירה, ונוכח הדברים שהשמיע לכל אורך הודאתו, לאחר שבחר כבר להודות, כשהוא נותן נופך מיתמם לכל התנהלותו, כאילו לא רצה בהמתתו של החייל כי אם רק בחטיפתו. כל אלה מחייבים היו חקירה צולבת של הנאשם, חקירה שנמנעה משום התכחשותו, בעדותו בבית המשפט, לכל מעורבות במעשה החטיפה והרצח. אזכיר עם זאת, כי התובעת המלומדת ניסתה, בשעתה, לחקור את הנאשם אודות הדברים הללו, אלא שהיא נתקלה בקיר ההתכחשות הגורפת של הנאשם לכל שאלותיה.

50. הכלל הנזכר מעלה מתקיים, אפוא. נשאלת השאלה, האם מתקיים החריג לכלל, או שמא הריכוך שרוכך בהלכה הפסוקה? ובכן לטעמי, על שאלה זו יש ליתן תשובה שלילית. כאמור מעלה, על מנת שיתקיים החריג, צריך שיתקיימו שלושה תנאים, והריהם מצטברים. לטעמי, לכל הפחות שניים מן התנאים אינם מתקיימים.

51. התנאי השלישי מתוך שלושה שמונה המלומד **קדמי** איננו מתקיים בבירור, כיוון שהנאשם לא סיפק, בעדותו המתכחשת, הסבר המצדיק את החלטתו שלא להעיד או לא להביא ראיות לתמיכה בדברים שאמר בהודאותיו לזכותו, שכן הוא התכחש התכחשות כוללת לכל מעורבות ברצח.

52. לטעמי לא מתקיים גם התנאי השני להחלתו של החריג לכלל, התנאי לפיו ההתעלמות מדברים שאמר הנאשם בהודאותיו לטובתו עשויה לפגום בטיב ההודיה ולהותירה לוקה בחוסר היגיון פנימי. זה איננו המצב בענייננו. את כלל פעילותו הבלתי חוקית של הנאשם, החל מחלקו בכינונה של החבורה, המשך בתליית דגלי פלסטין ויידוי אבנים, יידוי בקבוקי תבערה, ייצור נשק מאולתר וניסיונות לחטיפת חיילים, פעילות שהגיעה לשיאה בחטיפתו של החייל ורציחתו (ואחריה באו ניסיונות נוספים לחטיפת חיילים), ניתן ללמוד מתוך התיאור שהביא הנאשם מפיו שלו, גם בלא שנביא בחשבון את דבריו כאילו לא התכוון לרצוח את החייל כי אם רק לחטוף את נשקו, והכל - בלי להותיר את ההודאה לוקה בחוסר היגיון פנימי.

53. אנו מגיעים כדי כך, שלא נוכל לקבל את דבריו של הנאשם, שנשזרו לכל אורך חקירתו, לפיהם הוא לא ידע כי חטיפת החייל תוליד למותו, כי מעולם לא רצה במותו של החייל ועוד כיו"ב אמירות שבאו מפיו, כיוון שכאשר עלה על דוכן העדים בחר להתכחש התכחשות גורפת לכל אשר תיאר בפני חוקריו. הכלל לפיו אין נאשם רשאי לעשות בדברים כגון אלה שימוש חל, אפוא, בלא שיחול החריג לכלל, כמוסבר מעלה.

54. על דברים אלה אוסיף, שמא בחינת למעלה מן הדרוש, כי דברי המתק של הנאשם כאילו לא רצה במות החייל, אינם אמינים על פניהם, ואינם מתיישבים עם התמונה הכוללת העולה מחקירתו. מסקנה זו נלמדת ממבט כולל על הודעותיו/הודאותיו כולן, כפי שאראה להלן.

55. תחילה אומר, כי הודאותיו של הנאשם מותירות רושם של אדם מתוחכם, שברר את הדברים שפרש לפני חוקריו לפי התקדמות החקירה ונוכח התפתחותה. הודאתו בשותפות ברצח לא באה מתוך ש"נשבר" או מתוך שהתחרט וביקש לפתוח את סגור ליבו, כי אם משום שהבין כי חבריו סיפרו את שהם יודעים, ומשום שהוצגו בפניו ראיות המוכיחות את דבר מעורבותו, תרגילי חקירה שנערכו לו, ועוד כיו"ב. כך יצא, שהודאתו התפתחה מהתכחשות כללית לכל פעילות פלילית, ואט אט נוספו לה פרטים אלה ואחרים בהם התוודה הנאשם, אך לא בלי שיצייר עצמו כקרבן, כנגרר אחר מי

שהוליווהו שולל, שהרי כל שהוא ביקש היה ליטול חלק בפעילות פוליטית חוקית, ועל כורחו מצא עצמו חוטף חייל, ואחר כך עד להמתתו, כשכל העת הוא מנסה למנוע את הרצח, בדברי שכנוע כלפי ח'טיב ומוסא, ואחר כך, במהלך החטיפה, כשניסה להניא את ח'טיב מחניקת החייל ואחר כך מלירות בו. לעמדה זו שהציג הנאשם אין אני נותן כל אמון.

56. כפי שפרשתי מעלה, בחמש חקירותיו הראשונות נקט הנאשם התכחשות גורפת לכל מעורבות בפליים. אלא שכבר בחקירות אלה מתחילה הסתבכותו בשקריו. על מנת להרחיק עצמו מפעילותה של חבורת הטרור הוא מתכחש לכל היכרות עם ח'טיב או מוסא. לבקשת החוקר הוא מונה את חבריו, ושני אלה אינם נמנים עליהם. לאחר שהחוקר מקשה עליו נאלץ הנאשם לאשר כי הוא מכיר את ח'טיב, ולא סתם מכירו, כי אם מכירו היטב, כיוון שלמד עמו באותה ביתה בבית הספר. בהמשך החקירה מסתבר עוד, כי ההיכרות עם ח'טיב ומוסא הינה היכרות הדוקה וקרובה, שהרי - כך הוא מודה - הוא יצא עמם פעמים רבות למסעות. אלא שגם אז הוא ממשיך בהתרחקותו מהם ומספר, כי הם אינם חברים כי אם "חצי חברים". הוא גם מרחיק עצמו מכל פעילות לא חוקית כשהוא מספר, כי בפגישותיו עמם לא דובר על כל פעילות בלתי חוקית.

57. במהלך חקירות אלה כבר יודעים החוקרים (מפיו של מוסא בחקירתו), כי השלושה נפגשו יום לפני המעצר, פגישה שבמהלכה סיפר ח'טיב למוסא (בנוכחות הנאשם) כי הוא (ח'טיב) והנאשם רצחו את החייל. לכן נשאל הנאשם על ידי החוקר מתי נפגש עם ח'טיב לאחרונה (בטרם יודע הנאשם כי החוקר יודע על הפגישה ביום א' האחרון), והוא משיב - לפני כשנה, ונהיר כי לא בכדי אמר זאת, כיוון שביקש להרחיק עצמו הן מח'טיב וממוסא, והן מתוכנה של אותה פגישה, בה עלה נושא הרצח. ואז אומרים לו החוקרים, כי מוסא סיפר בחקירתו על פגישה ביום א' האחרון ומתארים לו את תוכנה, וגם זה לא משכנעו לאשר את דבר קיומה של הפגישה. הוא אומר לחוקריו, אולי מוסא לא אמר את הדברים, ואם אמר - שמא אמר כך כיוון שהוכה על ידי החוקרים. אלא שלאחר שהם מציגים בפניו את הודעתו של מוסא, על השרטוטים ששרטט לבקשתם, הוא נשבר ומתוודה בדבר קיומה של הפגישה, ואומר כי יספר לחוקריו הכל, אך מבקש לעשות כן מחר, על מנת "לסדר את מחשבותיו". אלא שהחוקרים עומדים על כך שיספר להם בכל זאת את ראשי הפרקים, והוא עושה כן, אך לא בלי שימשיך להתכחש לכל פעילות בנשק, ולרצח החייל. נראה, כי הסכים בנקודה זו בחקירתו לאשר פעילות של ידיו אבנים ובקבוקי תבערה, כיוון שהבין שמוסא התוודה על אלה בפני חוקריו. הנאשם נסמך על כך שמוסא לא היה שותף לרצח, ולכן ממילא לא יכול היה להעיד על כך (לבד מההתוודות של ח'טיב בפניו בנוכחות הנאשם ביום א' האחרון), כפי שידע כבר בנקודת זמן זו, כי ח'טיב איננו בין החיים, ולכן הוא ממשיך, גם בשלב זה שבו אמר כי "יספר הכל" לחוקרים, להרחיק עצמו מכל פעילות שהיא בנשק, כמו גם מחטיפת החייל ורציחתו. כל שהוא נכון לומר הוא, כי ח'טיב סיפר לו, חודשים אחדים קודם לכן, כי הוא, משמע ח'טיב, רצח את החייל. לשאלת החוקר מדוע רצחו את החייל הוא משיב "סתם כך", "כי כך בא לנו בראש". דברים אלה הינם אוטנטיים יותר מדברים שמספר הנאשם יום אחר כך, לאחר "שסידר את מחשבותיו" והכין גירסה המתארת אותו כמי שלא רצה בהמתת החייל.

58. בחקירתו ביום המחרת מוסר הנאשם לראשונה תיאור מפורט מאוד של הפעילות, החל מהתארגנותה של החבורה, המשך בתליית דגלי פלסטין, ידיו אבנים, ידיו בקבוקי תבערה וניסיונות לחטוף חייל, פעילות שנסיימה בחטיפתו ורציחתו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל.

חשוב לראות, כי גירסה מלאה (כביכול) זו שמסר הנאשם, באה לאחר לילה של "סידור מחשבות", כאשר הנאשם בוחר לשרטט תמונה, שתתארו כקרבן לנסיבות, מי שהתעניין בפוליטיקה וסבר לתומו, כי הפעילות שאל תוכה הוא נשאב, בעל כורחו כמובן, לא תגיע כדי פעילות בלתי חוקית, לא כל שכן פעילות אלימה.

אלא שפעילותה של החבורה התקדמה מתליית דגל פלסטין לידי אבנים, והנאשם האומלל, שלא רצה בכל

פעילות אלימה, נגרר אל תוכה. אחר כך באה הצעתו של ח'טיב כי על החבורה להשיג נשק, והנה הנאשם איננו מביע בפניו כל התנגדות. כאשר ח'טיב מציע, כי את הנשק ישיגו על ידי חטיפת חייל ונטילת נשקו, הוא כמובן מביע התנגדות, בשל החשש כי הדבר יסבך אותם, אלא שח'טיב משכנע את הנאשם, והנאשם, שעד אז התעניין רק בפוליטיקה בלתי אלימה, **מסכים**, משמע לחטיפת חייל ונטילת נשקו. והשלושה אכן יוצאים שלוש עד ארבע פעמים לגיחות שנועדו לחטוף חיילים, אלא שאלו לא עלו יפה. וגם כשהוא מספר על ניסיונות אלה הוא מקפיד לומר, כי לא חשב "שאכן יקרה משהו ברצינות", על מנת להצטייר כמי שנגרר אחר ח'טיב ומוסא, תוך שהוא מקווה שדבר לא יתרחש. אלא שהחוקר מקשה עליו ושואל מה תכננו לעשות כאשר יאתרו חייל, והוא אומר כי תכננו כי לאחר שהחייל יעלה למכונית יחנוק אותו ח'טיב, ואז הם יטלו את נשקו.

59. גם כאשר עובר הנאשם לתאר את חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל, הוא מקפיד, לכל אורך התיאור, לשכנע כמה לא רצה במעשה, מתחילתו ולכל אורך הפעולה, אלא שדבר גרר דבר, והוא נשאב אל תוכו. כאשר הציע לו ח'טיב כי ייצאו, משמע בשניים, לנסיעה לשם איתור חייל, והנאשם, איך לא, ניסה להניא אותו, ח'טיב הרגיעו כי "רק" יחטפו את החייל ויטלו את נשקו. הנאשם מסכים על כן, אך לא בלי שיאמר לח'טיב כי אין הוא מוכן כי הדברים יגיעו לכדי רצח. וח'טיב מרגיעו שוב, כי הם רק יקשרו את החייל, יטלו את נשקו וישליכוהו בין עצי הזית, ורק אז נרגע הנאשם, ומסכים לצאת למלאכת החטיפה. אלא שלא ברור מגירסה זו מדוע צריך היה ח'טיב לומר לנאשם כי אין הוא מתכוון להמית את החייל, אם התכנון ממילא לא היה להרוג את החייל כי אם רק לקחת ממנו את נשקו. מכל מקום, הנאשם הסכים להצטרף למלאכת החטיפה של החייל, וגם להסכמה זו הוא מוסיף נופך מיתמם כשהוא מציין, כי סבר, משמע קיווה, כי גם הפעם לא תצא החטיפה אל הפועל, כבפעמים הקודמות. וגם בתוך התיאור של אותה נסיעה מספר הנאשם, כי לאחר שנסעו בצמתים שונים ולא איתרו חייל, חש שמחה כי הניסיון נכשל גם הפעם, כך יוכל לחזור לכפרו בלא שהסתבך במעשה שלא רצה בו. הוא גמר אז אומר בליבו, כי לאחר נסיעה זו הוא יחדל מן הניסיונות לחטוף חיילים. בנסיעה חזרה אל הכפר הם חלפו על פני צומת כלשהו וראו בו חייל, אלא שהנאשם, שלא רצה בפעולה, לא עצר את המכונית, וח'טיב כעס עליו. על רקע פחדו מח'טיב מגיעים השניים לצומת בית רימון, ושם הם מוצאים, לדאבונו של הנאשם, חייל הממתין לטרמפ. וגם בנקודה זו מוסיף הנאשם תיאור, שנועד לצייר כי לא רצה בחטיפה, כשהוא מספר כי אמר לחייל כי הם מגיעים לכפר כנא, על מנת שהחייל לא יעלה למכונית, אלא שח'טיב תיקן ואמר כי הם נוסעים לנצרת (עילית).

60. התיאור המיתמם של הנאשם ממשיך, כמובן, גם בכל הנוגע לחניקתו של החייל, ואחר כך בעת הירי בראשו. הוא מתאר, כי לאחר שסטו מן הדרך לעבר חורשה כלשהי, הוציא ח'טיב את החבל שהצטייד בו מראש, וכרך אותו סביב צוואר החייל והחל חונק אותו, אלא שהנאשם, שתחילה כלל לא שם לב לכך (מדוע?), עצר את המכונית והחל צועק על ח'טיב לחדול, לא זה מה שסוכם וכד', אך ח'טיב לא שעה לו. ואחר כך, כאשר הוא רואה כי ח'טיב מתכוון לירות בחייל, גם אז הוא מביע התנגדות. ולאחר כל המעשה ממשיך הנאשם ואומר לח'טיב מדוע עשה את שעשה, שהרי לא זה מה שסיכמו ועוד כיו"ב. וכאשר נסתיימה כל הפעולה, הוא היה נרגש מאוד ומצבו היה רע, ולא ישן היטב בלילות. הוא גמר אומר לנתק עצמו מכל מגע עם ח'טיב ומוסא.

61. חשוב לראות, כי גם בגירסה "מלאה" זו מעלים הנאשם פרטים ומוסר פרטים שנסתברו בהמשך החקירה כבלתי נכונים. לשם ההמחשה אזכיר, כי בגירסה "מלאה" זו מספר הנאשם, כי ח'טיב היה מי שהצטייד בחבל, והוא מספר כך על מנת לקשור את ח'טיב לכוונת ההמתה ולהרחיק את עצמו מן ההצטיידות מראש, וכן על מנת להסביר, כי **בחבל** הם הצטיידו, משמע כזה שיתאים לקשירת החייל, שהרי זו היתה תכלית הפעולה מבחינתו, וכל זאת על מנת לשכנע את החוקרים, כי הוא עצמו לא רצה בהמתה, כי אם רק בחטיפת החייל ונטילת נשקו. אלא שבהמשך החקירה,

ימים אחדים אחר כך, אנו יודעים מפיו של הנאשם עצמו כי הוא שבא מצויד מראש למלאכת החטיפה של החייל, ולא בחבל הוא הצטייד, כי אם בכבל בלם של אופניים, שכל המכיר כבל שכזה יודע, כי אין הוא מתאים לשמש לקשירת ידיו של אדם, אך מתאים מאוד לחניקתו.

62. ציינתי, כי הנאשם, בחקירתו זו, גם העלים עובדות, ולשם המחשה אזכיר את הפעילות שבה הוא נטל חלק לאחר הרצח. הנאשם, שמבין כי המשך פעילות לחטיפת חיילים לאחר שחטיפה אחת הסתיימה ברצח, אינה מתיישבת עם הגירסה שמסר כאילו לא רצה מלכתחילה בהמתת החייל, מתכחש לנטילת כל חלק בפעילות בלתי חוקית שבאה לאחר הרצח. יתר על כן, הוא מוסר כי ניסה לנתק כל קשר עם ח'טיב ומוסא לאחר הרצח, אלא שהוא ביקש לעשות זאת בהדרגה. מדוע? שוב, כי הוא אדם נגרר, ולא יכול היה לסרב להם באחת. וגם כאשר משנה הנאשם מן הגירסה ומאשר בפני חוקריו את דבר יציאתו לפעילות לאחר הרצח, הוא מתאר גירסה מיתממת, כאילו הסכים רק להילוות אליהם לפעולה של ידיו בקבוקי תבערה, ורק פעם אחת נלווה אליהם. אלא שאנו יודעים, מפי מוסא, על נסיעות אחדות של השלושה שנועדו לתור אחר חיילים במטרה לחוטפם ולרוצחם.

63. בחקירות הבאות שלו, בהן שב הנאשם ומתאר את מעשה החטיפה והרצח מתחילתו ועד סופו, חוזר הנאשם ומציין כי היה זה ח'טיב שהצטייד לקראת החטיפה, ועתה הוא מתאר כי ח'טיב הצטייד בחוט שזור.

64. בחקירה מיום 24.4.2004 מעמיתים החוקרים את הנאשם עם גירסתו של מוסא, שסיפר כי ח'טיב הצטייד בסכין ביציאתם לחטיפת חיילים, דבר שהיה ידוע גם לנאשם (לפי מוסא), והנאשם מתכחש לכך, וברור מדוע הוא מתכחש לכך, שהרי לגירסתו כל הפעולה לא נועדה כי אם לחטוף חייל וליטול את נשקו, אך לא להמיתו. הוא שב ומתכחש לכך, שהשתתף לאחר הרצח בשלושה או ארבעה ניסיונות נוספים לחטיפת חייל ורציחתו. התכחשות זו חוזרת גם בחקירה הבאה.

65. בחקירה מיום 28.4.2004 חלה התפתחות נוספת בהודאת הנאשם, ועתה עולה לראשונה הדיון שנתקיים בין ח'טיב מוסא והנאשם בנוגע לתכלית החטיפה, כאשר ח'טיב צידד בעמדה, כי יש לרצוח את החייל שייחטף, והנאשם הביע התנגדות לכך. הוא מתאר, כי כל צד נותר בעמדתו, וסבר כי שכנע את האחר, משמע הנאשם סבר כי שכנע את ח'טיב כי לא ירצח את החייל שייחטפו. אלא שבהמשכה של אותה חקירה הוא נאלץ להודות, כי יצא לפעולות החטיפה אף שידע, כי כוונתם של מוסא וח'טיב היתה לרצוח את החייל שייחטף.

66. בחקירה מיום 29.04.2004 חלה התפתחות נוספת, והנאשם מאשר עתה בפה מלא, כי ידע על הכוונה לרצוח את החייל שייחטפו. הוא מתאר, כי ח'טיב ומוסא הציעו את הרעיון, והוא קיבלו, בעל כורחו, כמובן, מתוך מחשבה כי הדבר לא באמת יקרה. אחר כך הוא שב ואומר, כי לא נתקיים דיון מעמיק בנושא, וכל צד נותר בעמדתו.

67. בחקירה מיום 06.05.2004 חלה התפתחות נוספת בחקירה, ובעקבות תרגיל "עצאפיר" שנעשה לנאשם הוא נאלץ להתוודות על כך שהוא ייצר נשק מאולתר. עובדה זו העלים עד אז הנאשם מחוקריו, כיוון שהיא צובעת אותו בצבעים אחרים מאלה שביקש להצטייר בגירסתו המיתממת, כאילו ביקש להתרחק מכל עיסוק בנשק או פעילות אלימה, ונגרר אחר ח'טיב ומוסא. והנה מסתבר, כי הוא עצמו ייצר נשק מאולתר, ולא רק זאת, כי אם לאחר שייצר את כלי הנשק, הוא גם נתן אותו לח'טיב, על מנת שהאחרון ייצר אף הוא כלי נשק שכזה, וח'טיב אף ערך אימוני ירי בנשק המאולתר שייצר. יתר על כן, גם לאחר שנאלץ הנאשם להתוודות על ייצור הנשק, התוודות שבאה כאמור בעקבות תרגיל העצאפיר ולא מתוך רצון טוב של הנאשם למסור מידע לחוקרים, הוא ניסה לשכנע את חוקריו כי לאחר הייצור הוא השליך את הנשק, אלא שעם התקדמות החקירה הוא נאלץ להודות, כי לא רק שלא השליך את הנשק, כי אם,

כאמור, מסר אותו לח'טיב, על מנת שייצר נשק מאולתר אף הוא, ולאחר שהחזיר לו ח'טיב את הנשק הוא הטמין אותו על גג ביתו (כלי הנשק נמצא, כאמור, בחיפוש בביתו).

68. התפתחות נוספת בחקירה מיום 06.05.2004 באה כאשר הנאשם אישר כי **הוא** שרכש את כבל בלם האופניים, אלא שמוסיף כי הוא עשה זאת לפי בקשתו של ח'טיב, שאמר לו "תרד ותקנה חוט (כבל) על מנת שנרצח חייל". הנה כי כן, הנאשם יודע כי הכבל הוא לשם המתת החייל, בניגוד גמור לדברים שמסר קודם לכן, לפיו למלאכת החטיפה הובא חוט או חבל שזור, שכל ייעודו קשירת ידיו של החייל. ותוך שהנאשם מוסר את דבריו אלה הוא מוסיף, בהתחכמות מה, המלמדת משהו על האיש, ומתיישבת עם כלל הגירסה המיתממת שביקש לשכנע בה את חוקריו לאחר סידור את מחשבותיו, כי מכיוון שהכבל לא הובא מן הבית, כי אם נרכש בדרך אל מעשה החטיפה, אין כאן תכנון מראש...

69. סיכומם של דברים עד כה, גירסתו של הנאשם התפתחה, החל מהתכחשות גורפת לכל פעילות בלתי חוקית, וזו נמשכה לאורך חמש חקירותיו הראשונות, ואז החל הנאשם מתוודה בפעילות בלתי חוקית, תחילה יידוי אבנים ובקבוקי תבערה ואחר כך ניסיונות לחטוף חיילים, ולבסוף חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל. לכל אורכה של גירסה מתפתחת זו ניסה הנאשם לצייר עצמו כמי שנגרר אחר ח'טיב ומוסא, מעולם לא רצה ליטול חלק בפעילות בלתי חוקית, לא כל שכן אלימה, אלא מצא עצמו לצידו של ח'טיב, כשהאחרון רוצח את החייל אף שהוא עצמו ניסה להניא אותו מן המעשה.

גירסה מיתממת זו של הנאשם לא עלתה בעדותו בבית המשפט, ולכן לא ניתן היה לחוקרו עליה שתי וערב. חקירה שכזו, כך יש להניח, היתה ממוטטת את הגירסה, שעל פניה נחזית כבלתי סבירה, גדושה בהעלמת עובדות חשובות ובהצגת עובדות שנסתברו כבלתי נכונות ככל שהתקדמה החקירה. לגירסה זו מבקש הנאשם כי נאמין היום, ונשתכנע כי לא היתה בקרבו כל כוונה להמית את החייל. ואת זאת הוא מבקש כי נעשה, לאחר שבעלותו לדוכן העדים הוא התכחש למעורבות בכל פעילות בלתי חוקית, וכאשר הקשתה עליו ב"כ המאשימה בחקירתה הנגדית הוא הסביר, כי את כל הסיפור הוא בדה מליבו. לסיפור בדוי זה, משמע גם להסברים כאילו לא רצה מעולם בהמתת החייל ובכל זאת יצא לנסיעת המוות, הוא מבקש כי נאמין היום, ונקבע על פיהם את דבר העדרה של כוונה להמית.

מסקנתי הינה, מכל שנאמר עד כה, כי את התיאור העובדתי שתיאר הנאשם בהודאותיו יש ליטול כבסיס להוכחת חלקו במעשה חטיפתו של החייל ורציחתו. את כוונתו להמית את החייל אגזור מתוך עובדות אלה, תוך התעלמות מן הדברים שמסר לחוקריו במסגרת הודאותיו, כאילו לא התכוון להמית את החייל, דברים שכאמור אינם מתיישבים עם העובדות שמסר הנאשם עצמו, ובכך אעסוק בשורות הבאות.

כוונת המתה

70. בע"פ 125/61 **היועץ המשפטי לממשלה נ' רימר**, פ"ד טו 2119 (1961) אומר בית המשפט העליון:

"אמת נכון הדבר שאין התביעה הכללית חייבת להוכיח כוונה להונות - או כל כוונה מיוחדת אחרת של הנאשם - בראיות מפורשות. הכוונה היא מן הדברים שבלב שאינם ניתנים להוכחה על ידי ראיות ועדויות של הזולת ואין מנוס מכך שבית המשפט יצטרך להסיק כוונה זו ממכלול הנסיבות שהוכחו לפניו."

[וראו י' קדמי **על הדין בפלילים**, חלק ראשון, ע' 129, והפסיקה אליה מפנה המחבר]

עמוד 21

71. את כוונתו של הנאשם להמית את החייל שחטפו הוא וחברו ח'טיב יש ללמוד, אם כן, מתוך התמונה העובדתית, זו הנגזרת מהודאותיו של הנאשם, ואותה קבענו בהכרעת הדין הקודמת. מסקנתי מתוך בחינתה של תמונה עובדתית זו הינה חדשה: הנאשם התכוון, בדיוק כפי שהתכוון חברו ח'טיב, להמית את החייל לאחר שייחטף. אלה טעמי:

עובר למעשה החטיפה והרצח של החייל אנו מוצאים חוליית טרור, שתחילת פעילותה בתליית דגל פלסטיני, ידוי אבנים והשלכת בקבוקי תבערה לעבר מכוניות, ובהן כלי רכב של כוחות הבטחון. בכל אלה נטל הנאשם חלק פעיל. פעילותה של החוליה תופשת תאוצה כאשר החבורה מחליטה כי עליה להשיג נשק. הנאשם נטל יוזמה, ובנסיעתו לדרום הוא לומד כיצד להכין כלי נשק מאולתר, מייצר כלי נשק שכזה וגם מוסר אותו לח'טיב, על מנת שהאחרון ייצר כלי שכזה בעצמו, וח'טיב אמנם מייצר כלי נשק מאולתר ואף מתאמן בו בירי.

72. אחר כך באה היוזמה להשיג נשק על ידי חטיפת חייל ונטילת נשקו. כאמור מעלה, הנאשם ביקש לשכנע את חוקריו, כי הוא עצמו התנגד לכך, אלא שלגירסה זו אין ליתן כל אמון.

אינני רואה כמשכנעת את טענתו, כי אף שידע כי שני חבריו מבקשים להרוג את החייל שחטפו, הוא יצא עמם לפעולות החטיפה כשהוא מקווה שהמתת החייל לא תצא אל הפועל. הדברים מקבלים משנה תוקף כאשר אנו יודעים מפיו של מוסא, דבר שאמנם מתכחש לו הנאשם, כי לניסיונות החטיפה בהם נטל הנאשם חלק הצטייד ח'טיב בסכין, ואף אמר לשני שותפיו כי יעשה בה שימוש להמתת החייל. על כך מיתוספת העובדה, כי לפעולת חטיפתו של החייל אולג שייחט ז"ל יצאו הנאשם וח'טיב כשהם מצוידים בכבל בלם של אופניים, שאיננו יכול לשמש לקשירתו של החייל, אך מתאים לחניקתו. ואזכיר שוב, היה זה הנאשם שרכש את הכבל, לפי בקשת ח'טיב, שגם דאג לומר לו בהזדמנות זו, כי הכבל ישמש אותם לרצח החייל. וחשוב לא פחות, אף לאחר שהתוודה הנאשם ומסר גירסה מלאה כביכול, הוא סיפר לחוקריו כי היה זה ח'טיב שהביא עמו את כלי הרצח, ותיאר אותו כחבל או חוט שזור, הן על מנת להרחיק אותו עצמו מן ההצטיידות מראש טרם היציאה לפעולה, והן על מנת שהחבל (השזור) ישתלב בגירסתו בדבר קשירת החייל. מאוחר יותר הוא נאלץ להודות, כאמור, כי **הוא** שהצטייד בכלי הרצח, ולא בחבל הצטייד כי אם בכבל בלם של אופניים. כל אלה מלמדים על כוונה להמית את החייל, לא רק אצל ח'טיב כי אם גם אצל הנאשם.

73. עובדה חשובה נוספת המלמדת על ידיעת הנאשם את תכנית הפעולה, משמע חניקתו של החייל להבדיל מקשירתו: כאשר הגיעו הנאשם וח'טיב לצומת בית רימון הם נעצרו ברמזור והמתינו לאור הירוק. בעת שהמתינו הם הבחינו בשני חיילים הממתנים (אחרי הצומת) לטרמפ. כשראו כך - עבר ח'טיב, שעד אז ישב במושב שליד הנהג, לשבת מאחור, והוא עשה כן בלא לצאת מן המכונית. מדוע עשה כן ח'טיב, אם לא על מנת שיוכל לתקוף את החייל מאחור, לאחר שזה ייכנס למכונית וישב במושב שליד הנהג, וח'טיב מאחוריו? את פעולתו זו של ח'טיב, שעבר למושב האחורי, ראה הנאשם, ומן הסתם ידע מדוע הוא עושה כן. יתר על כן, כפי שלמדנו מהודאותיו של מוסא, זו היתה תכנית הפעולה בכל גיחותיהם של השלושה כאשר יצאו לתור אחר חיילים: ח'טיב ישב במושב האחורי, וכאשר יעלה חייל למכונית הוא יחנק אותו מאחור (או ישחט אותו בסכין בה הצטייד מראש). לפי התכנון - תפקידם של מוסא והנאשם היה ליטול את נשקו של החייל, בעוד ח'טיב חונק אותו.

74. אגב כך אוסיף, כי על פי תכנון זה פעלו ח'טיב והנאשם גם בפעולת חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל, אלא שעתה, בכורח הנסיבות, הם היו רק שניים, ולכן הנאשם (ולא מוסא) נהג במכונית. ח'טיב, עם זאת, מילא את התפקיד שיועד לו בחלוקת התפקידים, עבר למושב האחורי והמתין לעליית החייל, ולאחר שסטו מן הדרך הוא החל בחניקתו. חשוב לראות, כי בעת שח'טיב חונק את החייל ניגש מייד הנאשם לבצע את התפקיד שיועד לו, כלומר ליטול את נשקו של החייל, וכך עשה ואת הנשק הניח בתא המטען, הכל על פי התכנון.

75. כאמור מעלה, הנאשם סיפר לחוקריו, כי לאחר שסטת מן הכביש לעבר חורשה כלשהי החל ח'טיב חונק את החייל, והנאשם הופתע מכך. אמירה זו אינה מתיישבת עם דבריו שלו, לפיהם ידע כי ח'טיב מתכוון להרוג את החייל, ובאמצעות הכבל שרכש הנאשם עצמו התכוון ח'טיב לרצוח את החייל.

76. ועוד ראינו את תיאורו של הנאשם, לפיו לאחר שראה כי ח'טיב חונק את החייל הוא החל צועק לעברו כי יחדל, לא כך סוכם וגו'. ובכן, לבד מכך שאין אני מקבל דברים אלה כמהימנים, משאין הם מתיישבים עם כל שאירע קודם לכן, לא יכולתי לראות התנגדות של ממש מצד הנאשם לפעולת החניקה שעשה ח'טיב, לבד מן הצעקות שטען כי צעק לעברו. בנקל יכול היה הנאשם לעשות מעשה, ולעצור את ח'טיב ממלאכת החניקה, להיאבק בו וכד'. הוא לא עשה כן, מן הסתם משום שלשם פעולה זו, שכללה את המתת החייל, הוא יצא עם ח'טיב.

77. אינני יכול לראות כמהימנה גם את גירסתו המיתממת של הנאשם ביחס לירי בראשו של החייל על ידי ח'טיב. הוא תיאר, כזכור, כי ח'טיב ביקש לירות בחייל, על מנת לוודא את מותו, והנאשם התנגד לכך. אינני מקבל את טענת ההגנה כאילו התחנן הנאשם בפני ח'טיב כי לא יירה בחייל. לא תחנונים לחייו של החייל היו כאן, כי אם, לכל היותר (אם נקבל את דבריו אלה של הנאשם, לשם הדיון בלבד, כנאמנים), דברי אזהרה כי הירי עשוי להישמע אל מרחוק ויסבך אותם, כמו גם הירתעותו של הנאשם מן המראה הקשה. לא רחמיו על החייל הניעוהו לפנות לח'טיב ולהניא אותו מן הירי, ולא רצונו להותיר את החייל בחיים, כי אם משום החשש שמא יישמע הירי ויסבכם, ומשום הקושי שלו לראות מראה של אדם ירוי. מכל מקום, גם בשלב זה אין הנאשם עושה כל מעשה על מנת למנוע מח'טיב את הירי. הוא לא עושה כן, כיוון שבניגוד לטענתו כאילו לא רצה במות החייל, הוא רצה במותו, כפי שרצה ח'טיב במותו, שהרי לשם כך יצאו השניים לפעולה.

78. ועובדה אחרת העומדת בסתירה לגירסה המיתממת של הנאשם כאילו כל שרצה היה לקשור את החייל לאחר חטיפתו ונטילת נשקו: בכל ניסיונות החטיפה, כמו גם בחטיפתו של החייל אולג שייחט ז"ל, יצאו חברי החוליה לפעולה כשאין הם מסתירים את פניהם. כיצד סבר הנאשם כי יחטפו חייל, יקשרוהו ויחטפוהו בין העצים, ויצאו מן הפעולה ללא כל חשש כי ייתפסו, אם החייל יוותר בחיים? חשוב לראות בהקשר, כי במקומות שונים בחקירתו מתאר הנאשם כיצד חשש להיתפש, וח'טיב הרגיעו כי אין כל אפשרות כי ייתפסו. אם זה היה הלך הנפש של הנאשם, שחשש להיתפש, כיצד חשב כי תסתים פעולת החטיפה, אם החייל יוותר בחיים? אין זאת כי אם ידע הנאשם את תוצאתה המתבקשת של החטיפה בה הוא נוטל חלק.

79. עובדה חשובה נוספת המלמדת כי הנאשם היה שותף מלא לכוונת ההמתה של החייל נעוצה בכך שגם **לאחר** רצח החייל אולג שייחט ז"ל הוא המשיך והשתתף בניסיונות שעשו שלושת חברי החוליה לחטוף חייל. אם ידע הנאשם כיצד עלולה פעולת החטיפה להסתיים, משמע במותו של החטוף, מדוע יצא לפעולה בכל זאת אם הוא מצדד רק בחטיפה ולא במות החטוף? אין זאת, כי אם היה הנאשם שותף מלא לכוונה לרצוח את החיילים, אותם התכוונו חברי החוליה לחטוף.

80. הנאשם רצה, אם כן, במותו של החייל, על כך מלמדת התמונה העובדתית בכללותה. בחינת למעלה מן הדרוש אומר, כי גם אם נניח, לשם הדיון בלבד, כי הנאשם אחז בדיעה כי אין להמית את החייל כי אם רק ליטול את נשקו ולהשליכו, יש לראותו שותף מלא לרצח, על הכוונה הצריכה לשם ביסוסה של העבירה. בכגון דא חלה החזקה, לפיה הוא מוחזק כמי שהתכוון להשיג את התוצאה הנובעת דרך הטבע ממעשהו (ע"פ 406/72 **שניר נ' מדינת ישראל**, פ"ד כח(1) 234 (1973); וראו עוד **י' קדמי**, שם, ע' 131, והפסיקה אליה מפנה המחבר). ומדוע:

ראינו כיצד מתאר הנאשם את הויכוחים בין שלושת חברי חוליית הטרור, כאשר הוא עצמו מתנגד להמתת החייל שיחטפו, אלא שמחלוקת זו בין השלושה לא הוכרעה, כך אומר הנאשם עצמו. כך יוצא, כי אפילו לגירסתו - לפעולות היציאה לניסיונות החטיפה הראשונים יוצא הנאשם עם ח'טיב ומוסא כאשר הוא יודע, כי הרוב מבין השלושה מצדד בהמתת החייל לאחר שייחטף, והוא בכל זאת יוצא לפעולה. והוא גם יודע, כך מוסר מוסא (דבר שמתכחש לו הנאשם), כי ח'טיב הצטייד בסכין ביציאותיהם אלו לאיתור חיילים לשם חטיפתם, והתבטא בפניהם כי הוא מתכוון להרוג את החטוף באמצעות הסכין. על כך נוספת העובדה, כי הנאשם הצטייד בכבל, כשהוא יודע כי הוא עתיד לשמש להמתת החייל. על רקע כל אלה יוצא הנאשם לפעולת החטיפה של החייל, שבאופן טבעי עשויה להסתיים בהמתתו. אין זאת, כי אם רצה הנאשם במותו של החייל לאחר שייחטף, זוהי המסקנה המתבקשת מן התמונה העובדתית שהצטיירה מהודאותיו.

81. אגב דברים אלה אזכיר, כי ההגנה מבקשת לשכנע, כשהיא נסמכת על ניתוחה של חוות הדעת הפתולוגית של פרופ' י' היס, כי את מותו מצא החייל בירי בראשו ולא כתוצאה מחניקתו. טענה זו אין בה כדי להועיל. ראשית, אינני סבור כי נושא זה הוא בגדרה של ההנחה שהנחה מבית המשפט העליון בהחלטה בה השיב את העניין לפתחנו, שכן אין בה, בהחלטה, כי אם ציווי לבחון את משמעותן של **ההודאות**, על מנת לקבוע אם נתקיים בנאשם היסוד הנפשי הצריך לשם ביסוסה של העבירה. אין בהחלטה זו הנחה לבחון כל ראייה אחרת, כגון חוות הדעת הפתולוגית, עליה ניתנה הדעת בהכרעת הדין הראשונה. שנית, ולגופם של דברים, אפילו אניח, לשם הדיון, כי החניקה לא הביאה למותו של החייל כי אם הירי הוא שהרגו, הרי שלטעמי אין לשאלה זו כל חשיבות, כיוון שהנאשם היה שותף לכל המעשה כולו, מעשה שנעשה בצוותא חדא תוך חלוקת תפקידים בינו לבין ח'טיב, כאשר הוא נוהג במכונית וח'טיב יושב מאחור וחונק את החייל היושב מלפניו, ואחר כך גם יורה בו כדי לוודא את מותו. בין אם מצא החייל את מותו מן החניקה ובין מן הירי, הנאשם היה שותף מלא למעשה כולו, ולא רק באימניעתו, כי אם גם בנטילת חלק פעיל, בצוותא עם ח'טיב, כאשר השניים מחלקים ביניהם את התפקידים במעשה החטיפה והרצח (השוו: ע"פ 334/74 **גמאמעה נ' מדינת ישראל**, פ"ד כט(2) 29 (1975); ע"פ 431/08 **גוארה נ' מדינת ישראל** (14.04.2010)).

82. לסיכום אציע לחבריי להותיר על כנה את הכרעת הדין, המרשיעה את הנאשם בחטיפתו ורציחתו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל, על כל סעיפי העבירה שיוחסו לו בכתב האישום.

שאר האישומים

83. בכתב האישום המתוקן יוחסו לנאשם, יחד עם אחרים, עבירות מעבירות שונות, כולן נגזרות מן הדברים שהובאו מעלה אודות פעילותה של חוליית הטרור שעל חבריה נמנה הנאשם.

84. כמובא מעלה, בית המשפט העליון הנחה אותנו לקבוע "האם ישנן ראיות לחיזוק ביחס לביצוע העבירות האחרות שבהן הורשע המערער". מלים אחרות, בבסיס הדין שלפנינו אנו מוצאים את הודאות הנאשם במעשי העבירה, וכל שעלינו לבחון, לפי מצוות בית המשפט העליון, הוא קיומן או שמא העדרן של ראיות לחיזוק ההודאות. דברים אלה הנני מציין על מנת לומר, כי אין בידי לקבל את גישת ההגנה, המבקשת "לפתוח" את הוכחת יסודותיהן של העבירות הללו מבראשית, על מנת לבחון אילו ראיות מבססות כל אחת מן העבירות. על מנת להמחיש את הדברים אביא דוגמאות אחדות:

ההגנה מבקשת לשכנע, כי מתוך הראיות אין להסיק, כי הנאשם היה חבר בארגון טרור, שכן לגישתה לא הוכח קיומו של "ארגון טרור". אלא שגישה זו חורגת, להבנתי, מן המסגרת שנתחמה בהחלטת בית המשפט העליון, שהנחתה אותנו לבחון האם קיימות ראיות לחיזוק, על מנת ללמוד אם הוכחו **העובדות** שביסוד העבירה, ולא בהסקת **המסקנה**

המשפטית הנגזרת מהן.

דוגמה אחרת שאביא עניינה בניסיונות לחטיפת חיילים שנעשו לאחר הירצחו של החייל המנוח אולג שייחט ז"ל. ההגנה טוענת, כי הנאשם התכחש לכך שלאחר הרצח נטל חלק בניסיונות החטיפה. היא מוסיפה וטוענת, כי אפילו מוכחות העובדות, אין הן מגיעות כדי הכנה, הצריכה לשם הוכחתו של ניסיון. ובכן ראשית אומר, כי השאלה אם העובדות המוכחות מהוות הכנה המבססת ניסיון היא שאלה משפטית, החורגת מן המסגרת שנקבעה בהחלטת בית המשפט העליון. שנית, לשאלה אם עובדות אלה הוכחו, ובכן הנאשם מודה בכך שנסע עם חבריו לכל הפחות לנסיעה אחת שכזו, אם כי הוא שולל את תכליתה הנטענת, משמע חטיפת חיילים. לתכלית האמיתית מצינו ראיות מהודאותיהם של שותפיו. יתרה מכך, אפילו נאמר, לשם הדיון, כי בהודאותיו של הנאשם אין כל הודאה בשותפותו לנסיעות אלה, הרי שאין אנו מדברים על חיזוק להודאתו (שלא קיימת, לפי הטענה), ולכן - על פי החלטת בית המשפט העליון - אין עלינו כלל לתור אחר ראיה לחיזוק. למעלה מן הדרוש אומר, כי הוכחתן של נסיעות אלה, ובכלל זה שותפותו של הנאשם בהן, כמו גם תכליתן (חטיפת חיילים), באה מהודאותיהם של שותפיו.

סוגיות אלה הובאו לשם הדוגמה, מתוך טענות רבות שפורשת ההגנה בסיכום טענותיה, והריהן חורגות, רובן ככולן, מן המנדט שניתן לנו. מכל מקום, בחינת למעלה מן הדרוש אומר, כי מתוך הודאותיו של הנאשם, כפי שנפרשו לעיל, ושאר ראיות שהונחו לפני בית המשפט ומרביתן הוצגו לעיל, ניתן לגזור בנקל את הוכחת יסודותיהן העובדתיים של כלל העבירות הללו, כמובן אם נתעלם מדבריו המזכים של הנאשם בהודאותיו. כמו במעשה חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל, כך גם בעבירות הנוספות, אין כל מקום לקבל את דברי הנאשם כאילו לא רצה בפעילות האלימה לענפיה השונים, כאילו רק נכח בעת שאחרים עשו את שעשו, ועוד כיו"ב. לשם ההמחשה אזכיר, כי מתוך הודאותיו של הנאשם ניתן ללמוד על נוכחותו יחד עם ח'טיב בעת שח'טיב ירה לעבר מכונית משטרה; נהיר - מתוך כך שהיה חבר פעיל בחבורת הטרור ויצא עם חברים אלה או אחרים מתוך החבורה לפעולות שונות - כי הנאשם היה שותף מלא גם לעבירה זו של ירי על מכונית משטרה, אף אם ניסה לשכנע כי רק נכח במקום. דוגמה אחרת היא יציאתו יחד עם חבריו בניסיון לחטוף חיילים לאחר הרצח, אותן הוא מתאר כנסיעות תמימות, אלא שמפיהם של הנאשמים האחרים אנו יודעים, כי הנסיעות נועדו לחיפוש אחר חיילים לשם חטיפתם ורציחתם.

85. ראיות מחזקות להודאותיו של הנאשם אנו מוצאים בהודעותיהם של הנאשמים האחרים בחקירותיהם. אזכיר, כי נאשמים אלה הודו בפנינו ודינם נגזר על יסוד הודיתם. אחר כך נקראו הנאשמים לעלות לדוכן העדים במשפטו של הנאשם, שאז הם חזרו בהם, בזה אחר זה, מהודעותיהם בחקירה, כשהם מסבירים כי הודו תחת לחץ שהפעילו עליהם החוקרים, והודיתם במשפטם לא באה משום שעשו את המעשים, כי אם על מנת "לסיים" את ההליך. בהכרעת הדין הראשונה נתנו דעתנו על כך, וביכרנו את ההודעות על פני העדות המתכחשת בבית המשפט וקיבלנו אותן כראיה, בגדרו של סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. אין צריך לומר, הודעות אלה, הצריכות הן עצמן תוספת ראיתית, עשויות לשמש תוספת ראיתית להודאותיו של הנאשם לפנינו (ראו נא י' קדמי **על הראיות** (חלק ראשון) ע' 173, והפסיקה אליה מפנה המחבר).

86. אם כן, הודעותיהם של הנאשמים השותפים, שנתקבלו כראיה במשפט, עשויות לשמש תוספת ראיתית להודאותיו של הנאשם. וכיצד עלינו להתבונן על הודאות אלה, אם בתוכן אנו מוצאים אמירות, שניסו לצייר פעילות זו או אחרת כפעילות תמימה? ובכן כשם שאת הודאותיו של הנאשם אין לקבל מקשה אחת, בלא לברור מתוכן דברים שאמר לזכותו, כך יש לעשות גם ביחס להודעותיהם של שאר הנאשמים. את הוכחת העובדות עלינו לגזור מתוך המכלול, בהתחשב בהקשרם והדבקותם של דברים, ותוך ששורת ההגיון מנחה אותנו אם לקבל או לדחות אמירה זו או אחרת של

הנאשמים בהודאותיהם (השוו ע"פ 5762/13 **פאעור נ' מדינת ישראל** (21.10.2014)). את הודאותיהם של השותפים יש לראות כמכלול ראייתי שלם. את כלל העבירות יש לראות כתמונה עובדתית אחת, המתארת פעילות מגוונת של הנאשמים, ובכללם הנאשם שלפנינו, אף שאלה נפרשו על פני שנים עשר אישומים. כל אחת מן הפעילויות, אף שתוארה באישום נפרד, מהווה חלק בלתי נפרד מפעילות כוללת של חבורת הטרור, שפעלה ליידיו בקבוקי תבערה, ייצור נשק מאולתר וניסיונות לחטוף אנשי כוחות הביטחון כדי לרוצחם. יש לראות כל אחת מן העבירות מתוך התבוננות על פעילות חבורת הטרור בכללה, בלא לנתק כל עבירה וכל מעשה מן התמונה העובדתית הכוללת. לדברים אלה חשיבות לשאלת קיומו של חיזוק להודאותיו של הנאשם. אין אנו צריכים חיזוק מסוים לכל מעשה ומעשה עליו סיפר הנאשם לחוקריו. די בכך שמתקיימות ראיות לחיזוק ביחס לכלל המעשים, שנפרשו באישומים שונים, ואלה קיימות למכביר מתוך הודעותיהם של הנאשמים, שגם הודו והורשעו על פי הודאתם. ראייה המשמשת חיזוק בעבירה אחת עשויה לשמש חיזוק גם בעבירות אחרות, שכולן קשורות זו בזו בפעילותה של חבורת הטרור (ראו נא ע"פ 9468/08 **פלוני נ' מדינת ישראל** (24.06.2009)).

87. מכאן אנו באים לאישומים השונים, וביחס לכל אחד מהם אראה להלן, כי מתקיימת התוספת הראייתית הצריכה להודאותיו של הנאשם לשם ביסוסה של העבירה מושא כל אישום.

88. **האישום הראשון** עניינו בכינונה של חבורת הטרור בידי ח'טיב, מוסא והנאשם. השלושה השתתפו בהפגנות, הפיצו כרוזים, כתבו סיסמאות על קירות ותלו דגל פלסטין על עמוד חשמל ברחוב הראשי של כפר כנא. אחר כך ידו חברי החוליה אבנים לעבר כלי רכב. בשלב כלשהו הם החליטו לחטוף חיילים, ליטול את נשקם ולרוצחם, ולשם כך הם יצאו לארבע גיחות בניסיון להוציא את תכניתם זו אל הפועל (הכל עובר לרציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל בחודש יולי 2003), פעולות שלא צלחו.

כל העובדות הללו מוכחות מתוך הודאותיו של הנאשם, אליהן מיתוספות הודאותיו של מוסא, ובכלל זה הודאתו לפנינו, לפיה הוא הורשע.

89. **האישום השלישי** עוסק בגיוסו של הנאשם מס' 3 (להלן **אחמד**) לארגון, ופעילותו יחד עם הנאשם, מוסא וח'טיב בפעולות טרור שונות. אישום זה מתאר שלוש גיחות שנעשו בניסיון לחטוף ולרצוח איש כוחות הבטחון החל מחודש ספטמבר 2003, משמע לאחר חטיפתו ורציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל, כמו גם אימוני ירי שנעשו מזרחית לכפר כנא.

ככל הנוגע לגיוסו של אחמד, זה מוכח בהודאותיו של הנאשם, והתוספת הראייתית מתקבלת מתוך הודאותיהם של מוסא ואחמד.

אשר לניסיונות החטיפה לאחר רציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל, לחלקם מתכחש הנאשם ולחלקם הוא נותן להם נופך מיתמם. מכל מקום, בין כתוספת ראייתית ובין כהוכחה בפני עצמה, הודאותיהם של מוסא ואחמד מוכיחות את חלקו של הנאשם בעבירות אלו. הודייתם של מוסא ואחמד לפנינו אף הן מוסיפות להוכחת העבירות, אם כי יש לראות, כי ביחס לאחד מניסיונות החטיפה (ליד בסיס חיל הים בחיפה) נמחק האישום בהסדר שנעשה עם מוסא ואחמד. יחד עם זאת, נותרו הודאותיהם במהלך חקירותיהם, ואלו מוכיחות את העבירה, ובכלל זה חלקו של הנאשם בה.

90. **האישום החמישי** עוסק בנסיעתו של הנאשם לרהט, שם למד כיצד לייצר כלי נשק מאולתר. כלי שכזה גם יוצר עבורו, והוא מסר אותו לח'טיב. השניים ירו ברובה, וח'טיב ייצר רובה מאולתר דוגמתו לעצמו.

אישום זה מוכח מהודאותיהם של הנאשם וכל שותפיו, ולהן מיתוספות ראיות חפציות כגון חלקי הנשק המאולתר שנתפסו על גג ביתו של הנאשם, כמו גם עדות קרוביו של הנאשם מן הדרום, אחמד ונג'דיה בהותי.

91. **האישום השישי** עניינו בגיוסם של הנאשמים 4 ו-5 לארגון (הנאשם 4 זכה בהכרעת הדין הראשונה לכינוי **ענבתאוי הצעיר**, וכך אכנה אותו להלן; הנאשם מס' 5 הינו אחיו של מוסא, ולהלן אכנהו **יוסוף**). אנשי החבורה, ובהם הנאשם, ניסו לגייס חברים נוספים מכפר עראבה, ללא הצלחה. נוסף על כך מתאר האישום השישי מספר נסיעות, אליהן יצאו אנשי החבורה בחיפוש אחר חיילים על מנת לחוטפם ולרוצחם, והכל - לאחר הירצחו של החייל אולג שייחט ז"ל. יסודותיו של אישום זה מוכחים מתוך הודאותיהם של מוסא, ענבתאוי הצעיר ויוסוף.

92. **האישום השמיני** מתאר כיצד ביקשו אנשי החבורה (ח'טיב, הנאשם, מוסא, אחמד וענבתאוי הצעיר) לבצע פעולות טרור, בנקמה על הריגתו של שייח אחמד יאסין, בחודש מרץ 2004. הם תכננו להשליך בקבוקי תבערה, ומשנכשל ניסיונם זה באיבו, הם ירו (באמצעות כלי הנשק המאולתר) לעבר כלי רכב משטרתי ורגמו אותו באבנים. וגם כאן מוכחים יסודות העבירה בהודאותיהם של המעורבים, משמע מוסא, אחמד וענבתאוי הצעיר, כמו גם הודאת הנאשם. השותפים גם הודו לפנינו והורשעו בעבירה שיוחסה להם באישום זה.

93. **האישום העשירי** מתאר כיצד יידו ח'טיב, מוסא, ענבתאוי הצעיר והנאשם בקבוקי תבערה לעבר מכונית משטרה, בחודש אפריל 2004 (משמע לאחר רציחתו של החייל אולג שייחט ז"ל). יסודותיה של עבירה זו מוכחים מתוך הודאותיהם של כל המעורבים הנ"ל, כמו גם עדותו של עד התביעה אלון שוסטר, החבלן שלעברו יודו בקבוקי התבערה.

94. סיכומי של חלק זה בחוות דעתי, יסודותיהן של העבירות מושא האישומים הללו מוכחים מתוך הודאותיו של הנאשם, כמו גם הודאותיהם (והודייתם לפנינו) של שאר הנאשמים (וראיות נוספות ביחס למקצת האישומים, כפי שראינו). גם את ההרשעה באישומים אלו יש להותיר, אפוא, על כנה.

סוף דבר

95. מכל האמור אציע לחברי להותיר את הרשעתו של הנאשם בכלל העבירות שיוחסו לו. כיוון שכך יוותר על כנו גם העונש שהושת על הנאשם בגזר הדין.

ד"ר אברהם אברהם, נשיא
(בפועל)

כב' סגן הנשיא בנימין ארבל: אני מסכים.

בנימין ארבל, סגן נשיא

כב' השופט יונתן אברהם: אני מסכים.

יונתן אברהם, שופט

הוחלט כאמור בחוות דעתו של אב בית הדין.

הובאה לידיעת הנאשם זכותו לערער על פסק הדין לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום י"ג אדר תשע"ה, 04/03/2015 במעמד הנוכחים.

יונתן אברהם, שופט

בנימין ארבל, סגן נשיא

ד"ר אברהם אברהם, נשיא
(בפועל)